

"Бас бостандығынан айыруға сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізу қағидасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2014 жылғы 13 тамыздағы № 508 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы"

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2019 жылғы 20 тамыздағы № 720 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 22 тамызда № 19276 болып тіркелді

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Бас бостандығынан айыруға сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізу қағидасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2014 жылғы 13 тамыздағы № 508 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9729 болып тіркелген, "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде 2014 жылғы 8 қазанда жарияланған) мынадай өзгеріс енгізілсін:

Бас бостандығынан айыруға сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізу қағидасы осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Қылмыстық-атқару жүйесі комитеті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіпте:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты ресми жариялағаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің интернет-ресурсына орналастыруды;

3) осы бұйрықты мемлекеттік тіркегеннен кейін он жұмыс күні ішінде осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Заң департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің жетекшілік ететін орынбасарына жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Министр

Е. Тургумбаев

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрінің
2019 жылғы 20 тамыздағы
№ 720 бұйрығымен
бекітілген

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрінің
2014 жылғы 13 тамыздағы
№508 бұйрығымен
бекітілген

Бас бостандығынан айыруға сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізу қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Бас бостандығынан айыруға сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) қылмыстық-атқару жүйесі бөліністерінің тәрбие қызметтері қызметкерлерінің бас бостандығынан айыруға сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізу тәртібін, оның ішінде:

- 1) бас бостандығынан айыруға сотталғандарға тәрбиелік ықпал етуді;
- 2) карантин бөлімшесіне жаңадан келген сотталғандармен тәрбие жұмысын;
- 3) жасақтардағы сотталғандармен тәрбие жұмысын;
- 4) жазаны өтеудің дағдылы, жеңілдетілген, қатаң және жеңілдікті жағдайларында тәрбие жұмысын жүргізу ерекшеліктерін;
- 5) сотталғандарды босатылуға дайындау кезінде олармен тәрбие жұмысын жүргізуді;
- 6) жасақ бастығының, психологтың құжаттамасын;
- 7) сотталғандардың ерікті ұйымдарын (бұдан әрі – СЕҰ);
- 8) кәмелетке толмаған сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізудің ерекшеліктерін ;
- 9) өмір бойына бас бостандығынан айыру жазасын өтеп жатқан сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізудің ерекшеліктерін;
- 10) сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізуде психологтардың қатысуын.

2. Қылмыстық-атқару жүйесі мекемелеріндегі (бұдан әрі – мекемелер) сотталғандармен тәрбие жұмысы Қазақстан Республикасының қылмыстық-атқару заңнамасына, сондай-ақ осы Қағидаларға сәйкес жүзеге асырылады.

3. Мекемедегі сотталғандармен тәрбие жұмысын мекеме бастығының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары бақылайды және үйлестіреді. Сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізуді сотталғандар арасындағы тәрбие жұмысы бөлімінің (бөлімшенің, топтың) бастығы мен қызметкерлері, сондай-ақ осы Қағидаларда белгіленген шекте мекеменің басқа да қызметкерлері қамтамасыз етеді.

4. Толық қауіпсіз мекемесін, тәртіптік изоляторды және жалғыз адамдық камераларды қоспағанда, мекемелерде мекеме әкімшілігінің бақылауымен жұмыс істейтін сотталғандардың ерікті ұйымдары құрылады.

5. Сотталғандармен тәрбие жұмысын ұйымдастырудың негізі:

1) сотталғандар арасындағы тәрбие жұмысы жеке бөлім болып жоспарланатын мекеменің тоқсанға арналған жұмыс жоспары. Осы бөлімге ұсыныстарды сотталғандар арасындағы тәрбие жұмысы бөлімінің (бөлімше, топ) бастығы жасайды, ол мекеме бастығының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасарымен келісіледі;

2) жасақ бастығы жасайтын және сотталғандар арасындағы тәрбие жұмысы бөлімінің (бөлімше, топ) бастығымен келісілген және мекеме бастығының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары бекітетін жасақтағы тәрбие жұмысының кешенді жоспары болып табылады.

6. Жоспарларда тәрбие жұмысының негізгі бағыттары, сотталғандармен жеке-тәрбие жұмысы, оларды жалпы, техникалық немесе кәсіптік оқыту, сотталғандардың ерікті ұйымдарының жұмысын бақылау, мәдени-бұқаралық іс-шаралар өткізу, діни және қоғамдық ұйымдармен өзара іс-қимыл жасасу мәселелері көрсетіледі.

7. Сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізуге азаматтар мен қамқоршылық кеңестер, сотталғандардың ата-аналар комитеттері, кәсіптік одақтар, еңбек ұжымдары, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен тіркелген қоғамдық бірлестіктер, діни бірлестіктер, қоғамдық және қайырымдылық қорлары, саяси партиялар қатыса алады.

2-тарау. Бас бостандығынан айыруға сотталғандарға тәрбиелік ықпал ету

8. Мекемелерде сотталғандардың түзелуіне, яғни заң талаптарын сақтауға, еңбекке және өзге де қоғамдық пайдалы жұмыспен айналысуға, білім және мәдени деңгейін арттыруға, оңалту бағдарламаларына қатысуға ынтасын қалыптастыруға бағытталған іс-шаралар кешені жүргізіледі.

Іс-шаралар кешенін жүргізу үшін тәрбиелеудің мынадай түрлері пайдаланылады:

1) адамгершілік тәрбиесі сотталғандарда моральдық-этикалық түсінікті қалыптастыруға, әрбір сотталған адамның қоғамда өз тәртібін күнделікті сыртқы бақылаусыз реттеу қабілеттігін қалыптастыруға бағытталған;

2) әлеуметтік-құқықтық тәрбиесі мемлекет пен азамат арасындағы өзара қарым-қатынас, бас бостандығынан айыру орындарындағы сотталғандардың құқықтары мен міндеттері туралы білулері, құқықтық нормаларды сақтау қажеттілігіне көз жеткізуі, жасаған қылмысының қоғамдық қауіптілігінің мәні туралы түсінік алуына бағытталған;

3) эстетикалық тәрбие сотталғандардың эстетикалық талғамының және қоршаған ортаға адал қатынасының қалыптасуына ықпал ететін табиғат, өнер, әдебиет, сурет сұлулығының түсінігін дамытуға бағытталған;

4) еңбек тәрбиесі сотталғанның еңбек ету қабілетін дамытуға, оған босатылғаннан кейін жұмысқа орналасу үшін қажетті мамандық алуына мақсатталған;

5) дене тәрбиесі бас бостандығынан айыру орындарында сотталғанның дене саулығын бірқалыпты ұстауға және бос уақытын ұйымдастыруға бағытталған;

6) психологиялық тәрбиесі жазасын өтеп жатқан адамның психологиялық іс-әрекетінің заңдылығын зерттеуге, оның қылмыстық көзқарасын бұзу, сотталғанның

жеке басын, оған түзелу процесінде ықпал ететін негізгі факторды зерттеуге бағытталған.

9. Сотталғандармен тәрбие жұмысы психологиялық-педагогикалық әдістер негізінде жеке, топтық және бұқаралық нысандарда ұйымдастырылады.

Тәрбие жұмысын жүргізу барысында камераларда ұсталатын сотталғандар осы үй-жайларға арналған шағын және үлкен топтарға бірігеді.

10. Әр сотталғанға осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес жеке тәрбие жұмысын жүргізу күнделігі (бұдан әрі – ЖТЖ күнделігі) басталады.

Камераларда ұсталынатын сотталғандармен жеке тәрбие жұмысы тікелей сотталғандар ұсталатын камераларда, тәрбие жұмысы үй-жайларында және жасақ бастығы кабинеттерінде жүргізіледі.

Сотталғандармен топтық және бұқаралық тәрбие жұмыстары (сабақтар, дәрістер, жиындар, диспуттар, конкурстар, көркем өнерпаздар байқаулары, спорттық-ойын сауық іс-шаралары, сотталғандардың ерікті ұйымдарына қатысуы, психодиагностикалық, психотүзету, психопрофилактикалық және консультациялық жұмыс) тәрбие жұмысын шағын және үлкен топтарда жүргізуді көздейді.

11. Сотталғанды зерделеу және онымен тәрбие жұмысын жүргізу нәтижелері бойынша қорытындылар ай сайын ЖТЖ күнделігіне жазылады.

3-тарау. Карантин бөлімшесіне жаңадан келген сотталғандармен тәрбие жұмысы

12. Сотталғанның мекеменің карантин бөлімшесінде болуы мінез-құлқының негізгі ерекшеліктерін, психологиялық ерекшеліктерін зерттеу, жалпы білім деңгейін анықтау, сотталғанның жаза өтеу тәртібімен және шарттарымен танысуы, сондай-ақ денсаулық жағдайын тексеру және санитарналық-гигиеналық шараларды өткізу үшін пайдаланылады.

13. Қазақстан Республикасы 2014 жылғы 3 шілдедегі Қылмыстық және 2014 жылғы 5 шілдедегі Қылмыстық-атқару кодекстеріне (бұдан әрі – ҚАК) сәйкес әрбір сотталғанға мекеме түрінің өзгеруі, шартты түрде мерзімінен бұрын босатуға (бұдан әрі – ШТМББ) өтініш беру не болмаса жазаның өтелмеген бөлігін жазаның неғұрлым жеңіл түрімен ауыстыру (бұдан әрі – НЖЖА), жазаны өтеудің бір жағдайынан басқасына ауыстыру тәртібі түсіндіріледі.

14. Карантин бөлімшесінде сотталғандармен тәрбие жұмыстары сабақтар, әңгімелесу және мекеме қызметкерлерімен кездесу түрінде жүргізіледі. Сотталғандарға кітаптар, газеттер, журналдар оқу, орталық және жергілікті радио хабарларын тыңдау, теледидардан хабарлар көру мүмкіндігі беріледі.

Карантин бөлімшесінде сотталғандарға мекеменің қызметі және ішкі тәртіптеме қағидалары туралы бейнеролик көрсетіледі.

15. Жаңадан келген сотталғандармен тәрбие жұмысы ЖТЖ күнделігіне сәйкес карантин бөлімшесіндегі сотталғандармен сабақ жүргізудің кешенді үлгі жоспарымен сәйкес жүзеге асырылады.

16. Психолог жаңадан келген сотталғандарға психодиагностикалық тексеру жүргізеді және олардың әрқайсысына осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жеке зерттеу сызбасын толтырады.

17. Өткізілген жұмысты талдау нәтижелері бойынша психолог психологиялық мінездеме жасайды және тиісті қызметтерге жаңадан келген сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізудің негізгі бағыттары бойынша ұсыныс береді, олар ЖТЖ күнделігіне енгізіледі.

18. Жаңадан келген сотталғандармен карантин бөлімшесінде жұмыс жүргізу үшін мекеме бастығының бұйрығымен жасақ бастығы бекітіледі, оған тәрбие жұмыстарын жүргізу, ЖТЖ күнделігін бастапқы толтыру және сотталғандарды жасаққа бөлуді дайындау бойынша міндеттер жүктеледі.

4-тарау. Жасақтарда сотталғандармен тәрбие жұмысы

19. Жасақта сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізу оның бастығына жүктеледі. Жасақ бастығы өз қызметін мекеменің жұмыс жоспары негізінде жасақтың ерекшеліктерін, сотталғандардың жеке қасиеттерін, сондай-ақ мекеменің басқа қызметтерінің ұсыныстарын және психологтың ұсынымын ескере отырып, тоқсан сайын жоспарлайды және ұйымдастырады.

Сотталғандар арасындағы тәрбие жұмысы бөлімінің (бөлімшенің, топтың) бастығы сотталғандардың жеке уақытын қоспағанда, аптасына екі реттен кем емес, сотталғандарға жасақта әлеуметтік маңызы бар фильмдерді (қоғамның патриоттық, рухани-адамгершілік, зияткерлік және мәдени әлеуетін арттыруға, өскелең ұрпақты тәрбиелеуге бағытталған өзекті, оның ішінде тарихи фильмдер) көрсетуді ұйымдастырады, бұл үшін фильмдердің тиісті жинағы жасалады.

Сотталғанды жасаққа бөлгеннен кейін жасақ бастығы оның жеке басының ерекшеліктерін ескере отырып, осы Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша оны ЖТЖ күнделігіне тіркеумен сотталғанды әлеуметтік бейімдеу және қайта әлеуметтендірудің жеке бағдарламасы жасалады. Бағдарлама психологтың ұсынымдарын ескерумен күнтізбелік ағымдағы жылға жасалады.

20. Жасақ бастығы сотталғандарға олардың құқықтары мен міндеттерін, еңбек және демалыс шарттарын түсіндіреді, заңнамалық актілерге қолжетімділігін қамтамасыз етеді және осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес бас бостандығынан айыру орындарында жазасын өтеп жатқан сотталғандар арасында әлеуметтік-құқықтық оқыту өткізудің тақырыптық жоспары бойынша сабақтар өткізуді ұйымдастырады.

21. Сотталғандардың заңмен белгіленген жаза мерзімінің бір бөлігі аяқталған кезде жасақ бастығы мекеме түрін өзгерту, ШТМББ, НЖЖА мәселесін шешу мүмкіндігі үшін осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша сотталғандарға мінездеме дайындайды, ол жеке іске тігіледі.

22. Сотталғандармен жасақ буынында тәрбие жұмыстарын ұйымдастыруда жасақ бастығына көмек көрсету мақсатында мекеме бастығының бұйрығымен Жасақ тәрбиешілері кеңесі (бұдан әрі – ЖТК) бекітіледі, оның отырыстары кемінде айына бір рет өткізіледі. ЖТК отырысының шешімі дауыс беру арқылы қабылданады. ЖТК отырысы оның тізімдік құрамының үштен екеуі қатысқан жағдайда құқықты деп саналады.

23. ЖТК құрамына: ЖТК төрағасы – жасақ бастығы, сотталғандармен жұмыс жасау дағдысы бар мекеменің басқа да қызметкерлері, жалпы білім беретін мектептің және кәсіптік-техникалық колледждің, оқу консультативтік пункттердің оқытушылары кіреді.

24. ЖТК мүшелері жасақ бастығына сотталғандармен жасақ буынында жұмыс жасау кезінде көмек көрсетеді, сотталғандарды түзеу (тәртіпті түзеу) мәселелерін шешуге, ұстау режимін сақтауға, оларға заңға бағынушылықтың тұрақты дағдыларды қалыптастыруға ықпал етеді, тәрбиелік және демалыс іс-шараларын ұйымдастыруға және өткізуге қатысады, сотталғандармен тәрбиелік әңгімелесу жазбасын және ЖТК ұсынымдарын ЖТЖ күнделігіне енгізеді, жеке бағдарламаны әзірлеуге және іске асыруға, ШТМББ немесе НЖЖА-ға сипаттайтын материалдарды (оның жеке басын сипаттайтын деректер, мінез-құлқы, жазаны өтеу кезінде оқуға және еңбекке деген көзқарасы) дайындауға мекеме түрін өзгертуге, сондай-ақ сотталғандардың мекемелерден тыс жерге шығуға қатысады, сотталғандардың ерікті ұйымдарының жұмыстарына көмек көрсетеді, сондай-ақ сотталғандарға көтермелеулер, тәртіптік жазалаулар қолдану мәселелерін қарастырады.

25. Сотталғанда соңғы көтермелеуді не тәртіптік жазалауды қолданған күнінен бастап бір жыл ішінде ҚАК 130-бабында көрсетілген жазаны өтеудің белгіленген тәртібін бұзушылық болмаған кезде сотталған жақсы тәртібі үшін көтермелеуді қолдануға жатады.

Осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес сотталғанға көтермелеу қолдану туралы өтінішхат және осы Қағидаларға 7-қосымшаға сәйкес көтермелеуді қолдану туралы қаулы мекеме бастығына не оның орынбасарына тәрбие жұмысы бөлім бастығымен (бөлімше, топ) және мекеменің мүдделі қызметтермен келісім бойынша енгізіледі.

Сотталғанға жұмыс берушінің не сотталғандардың еңбегін ұйымдастыру қызметінің және мекеменің оқыту орнының еркін нысандағы жазбаша ұсыныстары (бұдан әрі – ұсынылып отырған материалдар) болған кезде қаулыға ЖТК отырысы хаттамасынан үзінді қоса беріледі.

Көтермелеу туралы қаулы қоса берілген материалдармен сотталғанның жеке ісіне тігіледі.

Сотталғандарды көтермелеу туралы қаулылар осы Қағидаларға 8-қосымшаға сәйкес тиісті журналда жүргізіледі.

Сотталғандарға көтермелеулер мекемеге келгеннен кейін үш айдан ерте емес уақытта, соның ішінде ҚАК 96-бабы тәртібінде басқа мекемеге ауыстырылған жағдайда қолданылады.

Сотталғанға көтермелеу қолданған күннен бастап келесі көтермелеудің арасы 3 айдан кем болмайды.

Ерікті ұйымдардың жұмысына және тәрбиелік іс-шараларға белсенді қатысу фото не бейне материалдармен расталады, олар көтермелеу туралы қаулымен бірге сотталғанның жеке ісіне қоса тігіледі.

26. Сотталғандарға тәртіптік жазалаулар ҚАК-тің 133-бабында көзделген тәртіпте мекеме бастығының не оның орынбасарының қаулысымен осы Қағидаларға 9-қосымшаға сәйкес нысанда қолданылады.

Бұзушылық фактісі бойынша сотталғанмен ЖТЖ күнделігіне тіркеумен тәрбиелік сипаттағы әңгіме жүргізіледі, қажеттілігіне қарай психологиялық көмек, психотүзету іс-шаралар өткізіледі.

Егер тәртіптік жазалау басқа мекемелер арқылы транзитпен жүруі (бұдан әрі – транзиттік мекеме) кезінде салынған жағдайда транзиттік мекеме әкімшілігі тәртіптік жазалауға тарту туралы қаулы бар материалдарды сотталғанның жеке ісіне қоса береді.

ТИ-ға жабу транзиттік мекемеде орындалады, транзиттік мекемедегі ТИ-ға жабу орындалмаған жағдайда не толығымен орындалмаса, осы жазалау мекемеге келген күні, соның ішінде тиісті іс-шараларды өткізумен карантинде болған күндерді есепке алумен орындалады.

Сотталған жіберілген мекемеге келген күні, оның әкімшілігі жеке ісіне қоса берілген, тәртіптік жазалауларға тарту туралы материалдардың негізінде тиісті мінез-құлық дәрежесін бере отырып, Қылмыстық-атқару жүйесінің орталықтандырылған автоматтандырылған деректер қорына тиісті мәліметтерді енгізеді.

27. Сотталғанның мінез-құлық дәрежесі ҚАК-тің 95-бабына сәйкес мекеме комиссиясы отырысында айқындалады.

Сотталғанды бір түрдегі мекемеден басқа мекемеге ауыстырған жағдайда мінез-құлық дәрежесіне бұрын қойылған баға оның мінез-құлық дәрежесін ҚАК-де көзделген мерзімдерде мекеме комиссиясы қараған кезге дейін сақталады.

ҚАК 96-бабының бірінші және үшінші бөліктеріне сәйкес басқа түрдегі мекемеге ауыстырған жағдайда сотталған мекемеге келгенде оның мінез-құлқын ҚАК-де көзделген мерзімдерде мекеме комиссиясы қараған кезге дейін белгілі мінез-құлық дәрежесі белгіленбеген деп танылады.

Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 6-бабын қолдану негізінде сотталған басқа түрдегі мекемеге ауысқан жағдайда сотталғанда мекемеге келгеннен кейін алдыңғы қауіпсіздік түріндегі мекемеде белгіленген жазаны өтеу жағдайлары мен мінез-құлық дәрежесі сақталады.

28. Мінездеме мен мінез-құлық дәрежесін бағалау сотталғанның жеке ісіне тігіледі және сотталғанның назарына қол қою арқылы жеткізіледі.

29. ЖТК жұмысының нәтижелері жылына кемінде бір рет мекеме қызметкерлерінің жалпы жиналысында қаралады.

30. Белгілі жағдайларда жазаның белгіленген мерзімін өтегеннен кейін жасақ бастығы сотталғанды мекеме комиссиясына ұсыну үшін мынадай материалдарды:

1) жеке ісі жөніндегі анықтама;

2) мекеме бастығы немесе оны алмастыратын адам белгілеген сотталғанның мінез-құлық дәрежесіне бағаны көрсете отырып, ЖТК отырысының хаттамасынан үзіндіні (бұдан әрі - үзінді);

3) ЖТЖ күнделігін дайындайды.

31. Мекеме комиссиясының басқа жағдайға ауыстыру туралы шешіміне хаттама жасалады, үзінді жеке іске қоса тігіледі, ал ЖТЖ күнделігіне тиісті жазба жазылады.

32. Жасақтарда сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізуге психолог тартылады, ол:

1) сотталғанның жеке басын зерделеуді жүргізеді;

2) сотталғандар арасында жеке тұлғалық қарым-қатынасты анықтайды;

3) жеке тұлғалық және топаралық жанжалдың, кикілжің жағдайлардың туындау себептері мен салдарын зерделейді;

4) жазаны өтеудің белгіленген тәртібін бұзудың алдын-алу бойынша ұсыным әзірлейді және мінез-құлық тактикасы мәселесі бойынша мекеме басшылығымен және қызметкерлермен консультациялық жұмыс жүргізеді;

5) осы Қағидаларға 10-қосымшаға сәйкес нысан бойынша сотталғанға психодиагностикалық тексеріс жүргізу өтінімдері бойынша сотталғандарға жеке тұлғасының жеке мінез ерекшеліктеріне зерделеу жүргізеді.

5-тарау. Жазаны өтеудің дағдылы, жеңілдетілген, қатаң және жеңілдікті жағдайларында тәрбие жұмысын жүргізу ерекшеліктері

33. Жазаны өтеудің дағдылы жағдайында тәрбие жұмысы сотталғандардың мекемеде жаза өтеу жағдайларына бейімделуіне бағытталған.

34. Жазаны өтеудің дағдылы жағдайында сотталғандарға олардың құқықтары мен міндеттері, еңбек және демалыс шарттары түсіндіріледі, сондай-ақ жазаның орындалуын реттейтін заңнамалық актілерге қол жетімділік қамтамасыз етіледі. Сотталғанның жеке басы жан-жақты зерделенеді және тәрбиелік ықпал етуді жағымды

қабылдауға және қоршаған ортаның жағымсыз ықпалын теріске шығаруға психологиялық дайындық дәрежесі анықталады.

35. Жазаны өтеудің жеңілдетілген жағдайында сотталғандардың бейімделу процесі аяқталады және дағдылы жағдайларда қалыптасқан оң дағдыларды дамыту және бекіту жалғасады.

36. Жеңілдетілген жағдайларда сотталғандармен тәрбие жұмысы мынадай:

- 1) мекеменің қоғамдық қызметіне ену;
- 2) жағымды қабілеттері мен құлшыныстарын көрсету үшін жағдай жасау;
- 3) өзін-өзі тәрбиелеуге ниеттеу;
- 4) білім, мамандық алудағы пайдалы бастамаларды ынталандыру;
- 5) әлеуметтік-маңызды байланысты нығайту;

6) өз кінәсін түсіну және құқықты мойындайтын мінез-құлыққа талпыну жолдарымен жүзеге асырылады.

37. Жазаны өтеудің қатаң жағдайларында сотталғанның заңсыз әрекеттерінің себептері зерделенеді және жойылады, сондай-ақ тәрбиелік ықпал етудің дұрыс түсінігі, оның өз кінәсін мойындауы қалыптастырылады.

38. Жазаны өтеудің қатаң жағдайларында:

1) сотталғанды қасақана тәртіп бұзушы деп тануға себеп болған салдар мен жағдайларды жан-жақты талдау;

2) психо-педагогикалық ықпал етудің ұтымды нысандарын, құралдары мен себептерін іздестіру және тәжірибеге енгізу;

3) сотталғанға онымен тәрбие жұмысын жүргізуге оң қатынасын қалыптастыру, мекеменің қоғамдық қызметіне одан әрі қатысуға алғышарттар жасау болып табылады.

39. Сотталған қатаң ұстау жағдайындағы жасаққа келген соң жасақ бастығы оның жеке ісін, ЖТЖ күнделігін психологтың ұсынымын мұқият зерделейді.

40. Жасақ бастығы сотталғанның жеке басын зерттеу мақсатында жеке-тәрбиелік әңгімелер жүргізеді, сотталғанның одан әрі жазаны өтеу ниетін анықтайды және алынған мәліметтерді ЖТЖ күнделігіне жазады.

41. Жазаны өтеудің жеңілдікті жағдайларында сотталғанға әлеуметтік бейімделуіне көмек көрсетіледі және оның бостандықтағы өмірге дайындық дәрежесі тексеріледі.

42. Жеңілдікті жағдайларда тәрбие жұмысы сотталғанның түзелу нәтижелерін, өзін-өзі тәрбиелеу, өз мінез-құлқын өз бетінше реттеу қабілетін, бостандықтағы өмірге психологиялық даярлық нәтижелерін бекітеді.

Босатылғаннан кейін жұмысқа орналастыру мүмкіндігі және әлеуметтік-маңызды байланыстарды орнықтыруға шаралар қабылданады.

Жазаны өтеудің қатаң жағдайына ауыстырылған сотталғандарды қоспағанда, жазаны өтеудің дағдылы, жеңілдетілген және жеңілдікті жағдайларындағы сотталғандарды бір жасақта ұстауға рұқсат етіледі.

6-тарау. Сотталғандарды босатылуға дайындау кезінде олармен тәрбие жұмысын жүргізу

43. Мекеме әкімшілігі сотталғанның түзелуі мақсатында оның қоғамның толық құқылы мүшесі әлеуметтік мәртебесін қалпына келтіруіне, тәртіптің жалпыға бірдей қабылданған нормалары (қайта әлеуметтендіру) мен құқық нормалары негізінде қоғамда өз бетінше өмір сүруіне оралуына көмектеседі.

Жаза мерзімін өтеуіне бір жыл қалған бас бостандығынан айыру түріндегі жазаны өтеп жатқан сотталғанға қатысты пробация қызметі мекеме әкімшілігімен бірлесіп әлеуметтік-құқықтық көмек көрсету нысанында қайта әлеуметтендіруді жүзеге асырады.

Мекеме әкімшілігі бұл ретте сотталған адамға босатылғаннан кейін әлеуметтік бейімделу үшін қажетті әлеуметтік-құқықтық көмектің көлемі бойынша жеке бағдарлама жасайды, ол сотталған адамның таңдаған тұрғылықты жері бойынша пробация қызметіне жіберіледі.

Мекеменің орналасуы бойынша пробация қызметі мекеме әкімшілігімен бірлесіп, әлеуметтік-құқықтық көмек көрсетудің жеке бағдарламасын жасайды және іске асырады, ол сотталған босатылғаннан кейін екі жұмыс күні ішінде сотталғанның баратын жері бойынша пробация қызметіне жолданады.

Әлеуметтік-құқықтық көмек көрсетудің жеке бағдарламасында:

1) пробация қызметі сотқа дейінгі пробация кезеңінде әзірлеген сотқа дейінгі баяндаманың деректерін (болған жағдайда);

2) қылмыстық-атқару жүйесі мекемесінде болған кезеңіндегі сотталғанның мінез-құлқын сипаттайтын материалдарды;

3) босатылуға дайындалып жатқан адамның өтелген және (не) өтелмеген талап-арыздары туралы мәліметтерді;

4) босатылуға дайындалып жатқан сотталғанның әлеуметтік байланыстары, оның денсаулық жағдайы, білім деңгейі, еңбек дағдылары, құқықтары мен бостандықтарын іске асырудың құқықтық тетіктері туралы хабардарлығы туралы мәліметтерді, сондай-ақ әлеуметтік мінез-құлықты түзеу және сотталған адамның табысты әлеуметтік бейімделуі үшін қажетті өзге де мәліметтерді;

5) босатылуға дайындалып жатқан сотталғанға әлеуметтік-құқықтық көмек көрсетуге бағытталған нақты іс-шараларды;

6) сотталғанға босатылғаннан кейін оған әлеуметтік-құқықтық көмек көрсету, оны тұрмыстық және жұмысқа орналастыру бойынша жоспарланған іс-шараларды қамтиды.

44. Жазасын өтеп жатқан адамдарды босатуға дайындау мекемеге келген алғашқы күнінен басталады. Сотталғандарды босатуға дайындау бойынша жұмыстарды

ұйымдастыру сотталғандарды еңбекке және тұрмыстық орналастыру жөніндегі қызметкерге жүктеледі. Босатуға дайындау сабақтарын өткізуге мекеменің барлық қызметкерлері қатыстырылады.

45. Сотталғандарды босатуға дайындау бойынша сабақтар сотталғандар арасындағы тәрбие жұмысы жөніндегі бөлімнің бастығы әзірлеген және мекеме бастығының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары бекіткен бағдарлама бойынша өткізіледі.

46. Бағдарламада құқықтық және ұйымдастырушылық мәселелері, босатылатындарға төлқұжаттар (жеке куәлік) беру тәртібімен таныстыру және тұрақты мекенжайы бойынша тіркелу, соттылығын алу және есептен шығару шарттары бар тұрмыстық, жұмысқа орналастыру, әкімшілік бақылау және сотталғанның босатылғаннан кейінгі өмірін жайғастыруға байланысты басқа да бірқатар мәселелер қамтылған.

47. Бағдарлама сотталғанның босатылуға психологиялық дайындығын көздейді.

48. Психолог:

1) сотталғандарды жазаны өтеу орындарынан босатылуға және жаңа жағдайларда одан әрі өмір сүруге арнайы психологиялық дайындық жүргізеді, өз мінез-құлқын жеке реттеуіне көмек көрсетеді;

2) ерекше қиындықтар туралы әңгімелесулер жүргізеді, босатылу болашағымен, еңбек және тұрмыстық орналасу белгісіздігімен, туыскандармен, достармен, көршілермен, қылмыстық іс бойынша жәбірленушілермен, олардың туыскандарымен және т.б. қарым-қатынастағы проблеманың болуымен негізделген алаңдаушылық деңгейін төмендету бойынша іс-шаралар өткізеді;

3) сотталғандардың ой-өрісін, олардың сезімін, әдеттерін, жаңа жағдайларда тиісті мінез-құлықты қалыптастыруда психологиялық жағдайдың икемін белсендетуге көмектеседі;

4) сотталғандарға кәсіптік бағдар беру мәселелері бойынша психологиялық көмек көрсетеді.

49. Босатылғанға дейін бір жылдан кешіктірмей, осы Қағидаларға 11-қосымшаға сәйкес нысан бойынша әрбір сотталған мекеме бастығының атына өтінім жазады, онда ол болжамды баратын мекенжайы, жұмыс орыны, тұрмыстық және жұмысқа орналасу бойынша оған қандай көмек керектігін көрсетеді.

50. Мекеме әкімшілігі бас бостандығынан айыру мерзімі аяқталғанға дейін бір жылдан кешіктірмей сотталған адамның тандаған тұрғылықты жері бойынша облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың, ауданның, облыстық маңызы бар қаланың жергілікті атқарушы органдарын, ішкі істер органдарын пробация қызметін және мекеменің орналасуы бойынша пробация қызметін, сондай-ақ оның алдағы уақытта босатылатыны, оның тұрғын үйінің бар-жоғы, оның еңбекке қабілеттілігі және алған мамандықтары туралы осы Қағидаларға 12-қосымшаға сәйкес нысан бойынша хабардар етеді.

51. Тұрмыстық және жұмысқа орналасу көмегіне мұқтаж барлық сотталғандар осы Қағидаларға 13-қосымшаға сәйкес нысан бойынша тұрмыстық және жұмысқа орналасуға мұқтаж барлық сотталғандарды есепке алу журналында ескеріледі.

52. Жаза мерзімін өтеп болғаннан кейін адамның бас бостандығынан айыру орындарынан босатылуына күнтізбелік жиырма күннен кешіктірмей, ал өзге де негіздер бойынша босатылған кезде босатылғаннан кейін бір жұмыс күні ішінде олардың таңдаған тұрғылықты жері бойынша республикалық маңызы бар қаланың, астананың, аудандардың, облыстық маңызы бар қалалардың ішкі істер органдарына және пробация қызметтеріне осы Қағидаларға 14-қосымшаға сәйкес нысан бойынша мекемеден босатылатын (босатылған) адам туралы хабарлама жіберіледі.

Адамдарды бас бостандығынан айыру орындарынан босату кезінде мекеме әкімшілігі бағыты және ішкі істер органына және пробация қызметіне келу уақытын көрсете отырып, жазаны өтеу орнына бару туралы ұйғарым береді, сондай-ақ Пробация қызметіне оны сипаттайтын материалдарды жібереді.

53. Сотталғандарды босатылуға дайындау бойынша жұмыстардың нәтижелері сотталғанның ЖТЖ күнделігінде көрсетіледі, материалдар сотталғанның жеке ісіне тіркеледі.

7-тарау. Жасақ бастығының, психологтың құжаттамасы

54. Бас бостандығынан айыруға сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізу кезінде жасақ бастығы мынадай құжаттаманы:

1) жасақ бастығының журналын, онда: жасақтағы сотталғандардың тізімдік құрамы; сотталғандарды көтермелеу және жазалауды есепке алу; тәртіптік практиканы талдау; жаза өтеудің белгіленген тәртібін бұзуға бейім адамдардың және профилактикалық есепте тұрған сотталғандардың тізімі; осы Қағидаларға 15-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жасақта тәрбие жұмыстарының тоқсанға арналған кешендік жоспарлары көрсетіледі;

2) ЖТЖ күнделігін;

3) осы Қағидаларға 16-қосымшаға сәйкес нысан бойынша сотталғандардың жасақта өткізілетін сабақтар мен іс-шараларға қатысуын есепке алу журналын;

4) осы Қағидаларға 17-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Жасақ тәрбиешілері кеңесі (Оқу тәрбиешілер кеңесі) хаттамалары журналын.

55. Бас бостандығынан айыруға сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізу кезінде психологиялық көмек көрсету бөлігінде психолог мынадай құжаттаманы:

1) осы Қағидаларға 18-қосымшаға сәйкес нысан бойынша карантиндегі сотталғандарды қабылдау журналын;

2) осы Қағидаларға 19-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жеке мәселелер, психологиялық кеңес, психотүзету және психопрофилактикалық шаралар жөнінде қабылдау журналын;

3) осы Қағидаларға 20-қосымшаға сәйкес нысан бойынша сотталғандарды психодиагностикалық тексеру хаттамаларының журналын (соның ішінде қызметкерлердің өтінімдері бойынша);

4) осы Қағидаларға 21-қосымшаға сәйкес нысан бойынша сотталғандардың туысқандарына арналған кеңес беру журналын;

5) осы Қағидаларға 22-қосымшаға сәйкес нысан бойынша профилактикалық есепте тұрған адамдарды есепке алу журналын;

6) осы Қағидаларға 23-қосымшаға сәйкес нысан бойынша сотталғандарға арналған психологиялық босаңсу бөлмесінде өткізілетін шараларды есепке алу журналын;

7) осы Қағидаларға 24-қосымшаға сәйкес нысан бойынша профилактикалық есепте тұрған адамдардың картотекасын жүргізеді.

Қажет болған жағдайда журналдардағы бағандар саны көбейтілуі мүмкін.

Психолог жеке тұлғаны зерттеу нәтижелерін кәртішкелерге немесе электрондық тасымалдағыштарға енгізеді, олардан әліпбилік картотека (ақпараттық деректер базасы) қалыптасады.

8-тарау. Мекемедегі сотталғандардың ерікті ұйымдары

56. Сотталғандардың ерікті ұйымдары өз жұмысында Қазақстан Республикасы ҚАК 126-бабын, сондай-ақ осы Қағидаларды басшылыққа алады.

57. Сотталғандардың ерікті ұйымдарының негізгі міндеттері – сотталғандар арасында салауатты қарым-қатынасты қалыптастыру, қоғам үшін пайдалы бастамаларды көтермелеу және сотталғандардың түзелуіне әсер ету, еңбегін, тұрмысын және бос уақытын ұйымдастыру мәселелерін шешуге қатысу болып табылады.

58. Сотталғандардың ерікті ұйымдары мынадай сипаттағы құрылымдық секциялардан тұрады: бос уақыт және өзі-өзін тәрбиелеу, қолданбалы өнер және шығармашылық көркемөнер, өндірістік, санитариялық-гигиеналық секциялар мен сотталғандардың өзге бағыттағы мүдделері.

Сондай-ақ, мекемелерде өзін жақсы жағынан көрсеткен сотталғандардың арасынан мекемелер (бұдан әрі – МҰК) мен жасақтар ұжымдарының кеңестері (бұдан әрі – ЖҰК) құрылады. Осы секцияларда тұрған сотталғандардың шешімімен секциялардың жетекшілері сайланады.

Секциялардың жетекшілері не сотталғандардың ерікті ұйымдарының өзге де мүшелері басқа сотталғандарға тапсырма бере алмайды, өз қызметін тек өз еркімен ынта білдіру және мекеменің тыныс-тіршілігін ұйымдастырудағы мәселелерде ұжымдық шешім қабылдау негізінде жүзеге асырады.

Мекеме, жасақ ұжымының кеңесі өз қызметін мекеме бастығының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары және тиісінше жасақ бастығы бекіткен тоқсандық жұмыс жоспарларына сәйкес жүзеге асырады.

Секциялардың жетекшілерінің қатысуымен ЖТК отырыстарында СЕҰ жоспарларын іске асыру мәселелері талқыланады.

59. Бос уақыт және өзі-өзін тәрбиелеу секциясы (бұдан әрі – БУЖӨТС) сотталғандардың бос уақытын ұйымдастыруға, спорттық, мәдени-бұқаралық, үйірме, ағартушылық және басқа да іс-шараларды өткізуге қатысады.

60. Қолданбалы өнер және шығармашылық көркемөнер секциясы (бұдан әрі - ҚӨШКС) картиналар, нардылар және шахматтарды жасауды жүзеге асырады және сотталғандардың көркем-өнер шеберлігін іске асыруға, дағдыларын арттыруға және қалыптастыруға бағытталған.

ҚӨШКС үй-жайы мекеме клубында не мекеменің осы мақсаттарға арналған өзге ғимаратында жабдықталады.

ҚӨШКС-да тұратын сотталғандар олардың қалауы бойынша мекеме не өзге ұйымдар өткізетін көрмелерге, концерттерге және өзге мәдени-бұқаралық іс-шараларға қатысады.

Сотталғандардың жеке еңбек қызметін ұйымдастыруы және ҚӨШКС шеңберінде қолөнер бұйымдарын сату ҚАК-тің 119-бабына сәйкес мекеме әкімшілігі, тапсырыс беруші және сотталған арасындағы келісімшарт, сондай-ақ осы Қағидаларға 25-қосымшаға сәйкес үлгілік келісімшартқа сәйкес жүзеге асырылады.

61. Өндірістік секция (бұдан әрі - ӨС):

1) сотталғандарды еңбек етуге, орындалатын жұмыстардың және шығарылатын өнімдердің сапасын арттыруға қатыстырады, әкімшілікке сотталғандарды еңбекте пайдалану туралы ұсыныс енгізеді;

2) мекеме қызметкерлерімен бірлесіп, техникалық қауіпсіздікті сақтау жөнінде ұсыныстар енгізеді;

3) озық тәжірибелерді, өнертапқыштық және жаңашылдықты таратуға жәрдемдеседі.

62. Санитариялық-гигиеналық секция (бұдан әрі - СГС):

1) сотталғандардың жеке гигиена және өндірістік санитарияны сақтауына себепші болады;

2) жасақтардың тұрғын, коммуналдық-тұрмыстық үй-жайларының және мекеме аумағының санитариялық жағдайын жақсарту бойынша медицина қызметкерлерімен бірлесіп ұсыныстар енгізеді;

3) санитариялық бюллетеньдер, қабырға газеттерін шығарады және радио бағдарламаларын жүргізеді.

63. Сотталғандардың ерікті құрылымдарының жұмысы өз еріктері бойынша жүзеге асырылады, СЕҰ мүшелері қосымша жеңілдіктерді, артықшылықтарды пайдаланбайды және мекеме әкімшілігінің өкілеттіктеріне ие бола алмайды.

64. Сотталғандардың ерікті ұйымдарының отырысы кем дегенде тоқсанына бір рет өткізіліп, хаттамамен ресімделеді. Талқыланатын мәселелердің сипатына қарамастан отырысқа мекеме әкімшілігінің өкілі қатысады.

65. Жасақ бастығы ерікті нысандағы тиісті журналда СЕҰ кіру және шығу күнін көрсете отырып, оларға жұмылдырылған сотталғандардың тізімімен СЕҰ түрлерін есепке алуды жүзеге асырады, ол нөмірленеді және мекеме кеңсесінде тіркеледі.

Сотталған СЕҰ-ге кіруі не одан шығуы үшін мекеме бастығының атына еркін нысанда өтінім береді, ол мекеме бастығының бұрыштамасымен сотталғанның жеке ісіне тіркеледі.

Жазаның өтеу режимін бұзған жағдайда МҰК не ЖҰК отырысында сотталғанды СЕҰ-дан шығару туралы мәселені қарастырады, осы мәселе бойынша шешім дауыс беру арқылы шешіледі, МҰК не ЖҰК отырыс хаттамасынан үзінде сотталғанның жеке ісіне тіркеледі.

Сотталғанның СЕҰ-ге қайта кіруі МҰК не ЖҰК отырысында ерікті ұйым мүшелігінен шығарылғаннан бастап алты ай өткеннен кейін емес қарастырылады.

9-тарау. Кәмелетке толмаған сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізу ерекшеліктері

66. Кәмелетке толмағандарды ұстауға арналған мекемедегі тәрбие жұмысы бірыңғай оқу-тәрбие процесінің құрамдас бөлігі болып табылады және сотталғандарды түзеу мақсатында оларға жоспарлы және мақсатты ықпал етумен айқындалады.

Кәмелетке толмаған сотталғандармен тәрбие жұмысы кәмелетке толмаған сотталғандарға ықпал етудің психологиялық-педагогикалық әдістердің озық тәжірибелерін қолдану арқылы жеткіншектердің ерекшелік жасына тән, психофизиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, дифференциалды түрде жүргізіледі.

67. Мекемеде сотталғандар ұжымының құрылымдық бөлінісінің негізі психологиялық біртұтас қағидаты бойынша қалыптасқан жиырма-отыз адамнан тұратын бөлімше болып табылады. Жасақ жазаны өтеу жағдайларының түрлері бойынша бірнеше бөлімшені біріктіреді. Бөлімшені тәрбиеші, жасақты жасақ бастығы немесе аға тәрбиеші басқарады.

68. Сотталғандарға тәрбиелік ықпал ету тиімділігін арттыру және оны жасақтарда жүзеге асыруда мекеме әкімшілігіне көмек көрсету мақсатында сотталғандардың ата-аналарынан және басқа да жақын туыстарынан ата-аналар комитеті құрылады.

69. Барлық қызметтердің сотталғандарды тәрбиелеу, оқыту және еңбек етуін ұйымдастыру мәселелерін қарау үшін мекемеде оқу-тәрбие кеңесі (бұдан әрі – ОТК) құрылады.

ОТК төрағасы мекеме бастығы, хатшысы арнайы есепке алу бөлімінің (бөлімше, топ) бастығы болып табылады. ОТК құрамына мекеме бастығының орынбасарлары, қызмет бастықтары, жалпы және кәсіби білім беретін мектеп директорлары, жасак бастықтары (аға тәрбиешілер), цехтардың бастықтары, аға шеберлер, әдіскер, психолог, дене шынықтыру - спорт жұмыстары бойынша нұсқаушы, тұрмыстық және жұмысқа орналастыру бойынша инспектор, ата-аналар комитетінің және Қамқорлық кеңесінің төрағалары кіреді.

ОТК құрамы мекеме бастығының бұйрығымен бір жылға жарияланады.

70. ОТК мынадай мәселелер бойынша:

1) тәрбие жұмыстарының кешенді жоспарын және оның келесі тоқсанға арналған жобасын орындау;

2) жедел жағдайды, тәртіп жағдайын;

3) сотталғандардың ерікті ұйымдарының қызметін;

4) тәрбие жұмыстарына режим, сотталғандардың еңбегін ұйымдастыру қызметтерінің және жұртшылықтың қатысуын;

5) сотталғандарға мектеп және кәсіби білім беруді ұйымдастыруды;

6) шаруашылық және коммуналдық қамтамасыз ету, түзеу мекемесінің тұрғын, спорттық және оқу объектілерін абаттандыру;

7) босатылған адамдарды тұрмыстық және еңбекке орналастыру бойынша мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл жасасу;

8) сотталғандарды, оның ішінде кәмелетке толған сотталғандарды ШТМББ, НЖЖА, кешірім жасау, жазаны өтеудің басқа жағдайына ауыстыру және мекеме түрін өзгерту туралы қолдаухатқа сипаттайтын материалдарды (оның жеке басын, жазасын өтеу кезіндегі мінез-құлқын, еңбекке және оқуға көзқарасын сипаттайтын деректер) дайындауды.

ОТК мүшелері сотталғандармен тәрбиелік сұхбаттарды ЖТЖ күнделігіне жазба ретінде енгізеді.

71. ОТК отырысы кемінде айына бір рет өткізіледі. Шешімдер отырыста комиссия мүшелерінің жартысынан көбі қатысқан кезде көпшіліктің дауыс беруімен қабылданады және мекеме қызметкерлерінің барлығы орындауға міндетті.

10-тарау. Өмір бойына бас бостандығынан сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізу ерекшеліктері

72. Өмір бойына бас бостандығынан айырылуға (бұдан әрі – ӨББА) сотталған адамдармен жұмысты ұйымдастыруда психологиялық-педагогикалық іс-шаралардың

бағыты олардың мекеме әкімшілігінің өкілдеріне, басқа да сотталғандарға және өздеріне қатысты агрессияны ескерту және алдын алумен, өз кінәсін түсінуге, өзіндік рухани және адамгершілік мәселелеріне көз жеткізуімен байланысты.

73. ӨББА-ға сотталғандар мекемеге келгеннен кейін карантин бөлімшелерінің камераларына бір адамнан орналасады.

74. Сотталғандарға карантин бөлімшесінде болған кезеңінде әр сотталғанның жеке психологиялық ерекшеліктерін белгілеу және оларды одан әрі ұстау үшін ұсыныстар дайындауға психологтың жеке бақылауы белгіленеді.

75. ӨББА-ға сотталғандармен тәрбие жұмысы жеке нысанда жүргізіледі. Мәдени-бұқаралық және спорттық іс-шаралар өткізілмейді. Спорттық жабдықтарды және құрал-саймандарды пайдаланбай жеке дене-шынықтыру жаттығулары өткізіледі.

76. ӨББА-ға сотталғандарға жазасын өтеу жағдайлары мен тәртібіне қайшы келмейтін, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім алу үшін жағдайлар жасалады.

77. Әлеуметтік-құқықтық тәрбие дәріс түрінде жергілікті радио-ретрансляциялық байланыс арқылы жүргізіледі.

78. Әрбір ӨББА-ға сотталғанға жасақ бастығы жаза өтеудің бір жылдық жоспарын жасайды. Жоспар мекеме бастығының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасарымен, психологпен, психиатрмен келісіліп, мекеме бастығы бекітеді.

79. Жоспарда тәрбие жұмысының барлық бағыттары, сондай-ақ қосымша:

- 1) білім алу;
- 2) отбасылық байланысты ұстану;
- 3) діни рәсімдерді жүзеге асыру;
- 4) әдеби қызметтің жеке бағдарламалары көрсетіледі.

11-тарау. Сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізуге психологтардың қатысуы

80. Сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізуге психолог тартылады, ол әрбір сотталғанның жеке-психологиялық ерекшеліктерінің диагностикасын жүргізеді және сотталғандарға оқшаулау жағдайларына, әлеуметтік орта мен ұстау режиміне бейімделуіне, жекетұлғааралық қарым-қатынасты оңтайландыруға, сондай-ақ босатылуға дайындалуға психологиялық көмек көрсетеді.

Сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізу кезіндегі психологтардың негізгі міндеттері:

1) сотталғандардың жеке тұлғасының жеке-психологиялық ерекшеліктерінің психодиагностикасы, олардың жеке және топтық мінез-құлқын зерделеу және түзеу, сотталғандар ортасында әлеуметтік-психологиялық процестерді зерттеу, бас бостандығынан айыру орындарында жағымсыз жағдайларды болжау және ескерту;

2) сотталғандарға оқшаулау жағдайларына, әлеуметтік ортаға, ұстау режиміне бейімделуде, дағдарыс және күйзеліс жағдайларын жеңуде, жеке тұлғалық қарым-қатынасты оңтайландыруда, босатуға дайындау және қайта әлеуметтендіруде психологиялық көмек көрсету болып табылады.

81. Сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізу кезінде психологтардың негізгі функциялары:

1) сотталғандардың жеке басын зерделеуге, жазаны өтейтін адамның психикалық іс-әрекетінің заңдылығын зерттеуге бағытталған диагностикалық функция;

2) сотталғандарға жеке психологиялық проблемаларын шешуде психологиялық, сондай-ақ психологиялық факторларды ескере отырып, мекеме қызметкерлеріне қызметтік міндеттерді шешуде кеңестік көмек көрсетуге бағытталған консультациялық функция;

3) сотталғандардың жеке тұлғасының әлеуметтік-психологиялық белгілерін және құндылық бағыттарын мақсатты түрде өзгертуден, оның қылмыстық көзқарасын / стереотипін/ бұзуға бағытталған психокотүзетулік функция;

4) мінез-құлықты болжау, сотталғандарды қоғамнан оқшаулаумен негізделген жеке тұлғалық жанжалдарды, психоэмоционалдық бұзылуларды, невротикалық күйзелістерді уақытылы ескертуіне бағытталған болжамдық және психопрофилактикалық функция;

5) сотталғандар арасында қажетті психологиялық білімді тарату және олардың психологқа деген сенімін және оның қызметіне жағымды қарым-қатынасты қалыптастыру, қызметкерлердің психологиялық мәдениеті мен құзыреттілік деңгейін арттыруына бағытталған ағартушылық функция;

6) ғылыми-зерттеу мекемелеріне пенитанциарлық психология саласында зерттеулер мен тәжірибелер жүргізуге жәрдемдесу, бас бостандығынан айыру орындарында түрлі әлеуметтік-психологиялық құбылыстар мен процестерді зерделеуге бағытталған зерттеушілік функция.

82. Сотталғандармен тәрбие жұмысында психологиялық-педагогикалық әдістерді тиімді қолдану мақсатында, мекеме психологтары:

1) мекеменің лауазымды адамдарынан кәсіби қызметті жүзеге асыру үшін сотталғандардың мінез-құлқын сипаттайтын қажетті ақпаратты алады және сұратады;

2) сотталғандармен психодиагностикалық жұмыстар негізінде ұсынылған ұсынымның орындалу барысын бақылайды;

3) қызметкерлерді, лауазымды және өзге де адамдарды таныстыруға арналған өз жұмысының нәтижесінде алынған ақпараттың сипатын, мазмұнын, оның көлемін дербес анықтайды;

4) диагностикалық тексеру нәтижесінде немесе өзге де тәсілмен алынған келеңсіз психологиялық ақпаратты көмек сұрап келген адамнан құпия сақтайды (егер ол қылмыс жасаумен немесе қылмыс жасауға дайындықпен байланысты болмаса),

сондай-ақ тұлғаның психикалық жай-күйіне теріс әсерін тигізуі мүмкін болған жағдайда берілген ақпаратты түзетеді;

5) сотталғандарға олардың тарапынан мекеме психологтарының, қызметкерлерінің қызметіне жағымсыз қарым-қатынастың болуы жағдайларында, мекеменің қалыпты жұмыс істеуіне немесе әлеуметтік жағдайды шиеленісуге әкеп соқтыратын психологиялық рәсімді өткізуде негізгі мақсатын көрсетпейді;

6) мекеме басшылығының келісімі бойынша ерекше бірізділікті талап ететін консультативтік, әдістемелік, практикалық жұмыстар мен іс-шараларды өткізу үшін штатта тұрмаған мамандарды тартады;

7) мекеме бастығына ұсынымдар енгізуге, психологтарды материалдық-техникалық жарақтандыру және ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету мәселелері бойынша белгіленген тәртіппен өтінімдер береді;

8) өзінің кәсіптік мәртебесіне нұқсан келтіретін немесе одан көмек сұраған адамға зиян келтіруі мүмкін іс-шараларды өткізуге және іс-әрекетті жүзеге асырудан бас тартады.

83. Сотталғандармен тәрбие жұмысын жүргізу кезінде мекеме психологтары:

1) кәсіби құпияны қатаң сақтайды: нұсқаулық материалдарын бермейді, психологиялық әдістердің негіздерін, психодиагностикалық немесе психотүзетулік практиканы жүргізуге уәкілетті емес адамдарға сол немесе өзге де психологиялық әдістемелерді жария етпейді;

2) практикалық іс-әрекетте тек кәсіби құзыретті жұмыстың нысандарын және әдістерін қолданады;

3) өз жұмысында жеткілікті түрде қазіргі заманғы психологиялық ғылым шеңберіндегі сынақтан өткен және адамның психологиялық физиологиялық денсаулығына қауіпсіз болып табылатын диагностика әдістемесін пайдаланады. Ықпал етудің қолданылатын әдіс-тәсілдері тексерілушінің өмір сүру жағдайын, мінез-құлқын, олардың әлеуметтік демографиялық және криминалистік сипаттамасын ескеруі тиіс;

4) психодиагностикалық және психотүзеу әдістерін іріктеу кезінде субъективті көзқарастар мен ғылыми қызығушылықтарды басшылыққа алмай, алынған деректердің сенімділігі мен ықпал ету тиімділігі, сондай-ақ нақты адамның жеке тұлғасын ескеру тұрғысынан қарау керектігін негізге алады;

5) алынған жасырын ақпаратты бөгде адамдарға таратпайды (жазбаша, аудиовизуалдық және магнитті тасымалдағыштарға жазылған психологиялық материалдарды, сондай-ақ арнайы әдістемелік әдебиеттерді жабылатын сейфтерде сақтайды, сақтау үшін тиісті жағдайлар болмаған кезде – алынған мәліметтерді шифрлайды, жұмыста компьютерлік техниканы пайдаланған жағдайда – қатты дискіге салынған ақпаратқа психологтың қол жетімді кодын белгілейді);

6) мекеме қызметкерлерінен сотталғандардың психодиагностикалық тексерулері туралы келіп түскен өтінімдерді орындау кезінде тапсырыс берушілерге берілетін

психологиялық ақпараттың қасақана немесе кездейсоқ таралуының мүмкін болатын салдары туралы түсінік береді, оларды өз қызметінің этикалық қағидаттарымен таныстырады.

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
1-қосымша
нысан

Сотталғанның жеке тәрбие жұмысын жүргізу күнделігі

Тегі _____
Аты _____
Әкесінің аты (ол болған кезде) _____

№	Мекемеге келген күні, жасак	Жасак нөмірі	Ауыстыру себептері

1. Сотталған туралы жалпы мәліметтер (жеке іс материалдарын талдау, қамауға алынған адам туралы тергеушінің анықтамасы, карантиндегі адамды зерделеу және т.б. негізінде толтырылады)

1. Туған күні, айы, жылы, және туған жері _____

2. Ұлты _____

3. Азаматтығы _____

4. Сотталғанға дейінгі тұрғылықты жері _____

5. Отбасы жағдайы _____

6. Сотталғанға дейінгі білімі _____

7. Сотталғанға дейінгі кәсібі (мамандығы) _____

8. Қашан, қандай сотпен Қылмыстық кодекстің қандай бабы бойынша және қанша мерзімге сотталды _____

9. Қылмыстың қысқаша мазмұны және оған қатысы (егер материалдық шығын келтірілсе, көлемі және т.б. көрсетілсін) _____

10. Жазалау мерзімінің басталуы _____

11. Жазалау мерзімінің аяқталуы _____

12. Жазаны өтеуден шартты түрде-мерзімінен бұрын босату және жазаның өтелмеген бөлігін жазалаудың жеңіл түріне ауыстыру және мекеме түрін өзгерту күні _____

13. Сотталғанды жазаны өтеудің бір жағдайынан басқасына ауыстыру күні _____

14. Соттылығы болғандығы туралы және босатылу негіздері туралы мәлімет _____

15. Денсаулық жағдайы және еңбекке жарамдылығы туралы медициналық қорытынды _____

(мекеменің медициналық-санитарлық бөлімнің бастығы толтырады)

16. Сотталған адамды сипаттайтын және онымен тәрбиелік-профилактикалық жұмысты жүргізуде ескерілуі тиіс өзге де жағдайлар (тергеу органының анықтамасы, сотталғанға дейінгі жұмыс орны берген мінездеме негізінде) _____

17. Туысқандары туралы мәліметтер (аты-жөні, туысқандық дәрежесі, тұрғылықты мекен-жайы және т.б.) _____

18. Сотталған адамның жеке психологиялық ерекшеліктері, жұмыс істеуіне ұсынымдар _____

(психолог толтырады)

19. Мекеменің карантин бөлімшесіндегі сотталғандармен сабақ жүргізудің кешенді үлгі жоспары

№	Тақырып атауы	Сағат саны	Жауаптылар
1-күн			
1.	Сотталғандардың құқықтары мен міндеттері. Күн тәртібі. Мекеменің Ішкі тәртіптеме қағидалары. Мекеменің қызметі туралы бейне ролик көру.	2 сағат	Мекеме бастығы, орынбасарлары, карантин бөлімшесінің тәрбиешісі
2.	Мекемеде жасалған қылмыстар үшін сотталғандардың жауапкершілігі	1 сағат	Мекеме бастығының режим және жедел жұмыстар жөніндегі орынбасары
3.	Сотталғандардың мінез-құлық қағидалары. Сотталғандардың өзара және мекеме әкімшілігімен қарым-қатынасы	1 сағат	Мекеме бастығының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары
4.	Сотталғандармен психодиагностикалық жұмыс	1 сағат	Психолог
5.	Сотталғандармен жеке-тәрбие жұмысы	1 сағат	Мекеме қызметкерлері
2-күн			
1.	Сотталғандардың денсаулығын анықтау бойынша жұмыс	1 сағат	Медициналық бөлімнің бастығы, медициналық қызметкерлер
2.	Сотталғандармен психодиагностикалық жұмыс	3 сағат	Психолог
3.	Сотталғандармен жеке-тәрбие жұмысы	1 сағат	Мекеме қызметкерлері
3-күн			
1.	Жеке гигиена сақтаудың қажеттілігі, инфекциялық және жұқпалы аурулардың алдын алу	1 сағат	Медицина қызметкерлері
2.	Бастапқы кәсіби оқыту және кәсіби дайындық	2 сағат	Кәсіптік колледждің директоры
3.	Сотталғандармен жеке-тәрбие жұмысы	2 сағат	Мекеме қызметкерлері
4-күн			
1.	Мекемеде сотталғандардың еңбегін ұйымдастыру	1 сағат	Мекеме бастығының жалпы мәселелер жөніндегі орынбасары
2.	Сотталғандарды материалдық-тұрмыстық қамтамасыз ету. Мүлікті бүлдіргені үшін жауапкершілік	1 сағат	Тылдық қамтамасыз ету бөлімінің қызметкері
3.	Сотталғандардың білім деңгейін анықтау. Сотталғандардың пәндер бойынша білімдерін анықтау	3 сағат	Мектеп директоры, мұғалімдер

4.	Кітапхананы пайдалану тәртібі	1 сағат	Кітапханашы
5.	Сотталғандармен жеке-тәрбие жұмысы	1 сағат	Мекеме қызметкерлері
5-күн			
1.	Сотталғандармен психодиагностикалық жұмыс	5 сағат	Психолог
2.	Сотталғандармен жеке-тәрбие жұмысы	3 сағат	Мекеме қызметкерлері
6-күн			
1.	Жазаны өтеу жағдайларын дифференциялау (саралау)	2 сағат	Сотталғандар арасындағы тәрбие жұмысы бөлімінің бастығы
2.	Қылмыстық-атқару заңнамасының негізгі талаптары	2 сағат	Мекеме бастығының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары
3.	Сотталғандармен жеке-тәрбие жұмысы	3 сағат	Мекеме қызметкерлері
7-күн			
1.	Шаруашылық күні. Карантин бөлімшесі үй-жайларын кешенді жинастыру	4 сағат	Карантин бөлімшесінің тәрбиешісі, Мекеме қызметкерлері
2.	Мәдени бағдарлама	2 сағат	Клуб меңгерушісі
3.	Сотталғандармен жеке-тәрбие жұмысы	2 сағат	Мекеме қызметкерлері
8-күн			
1.	Сотталғандарды жасақтарға комиссиялық бөлу	5 сағат	Мекеме комиссиясы
2.	Сотталғандармен жеке тәрбие жұмысы	1 сағат	Мекеме қызметкерлері
9-күн			
1.	Жасақ бастықтарының өз жасақтарына бөлінген сотталғандармен танысуы	5 сағат	Жасақ бастықтары
2.	Сотталғандарға бірыңғай педагогикалық талаптар	1 сағат	Сотталғандар арасындағы тәрбие жұмысы бөлімінің бастығы
3.	Сотталғандармен жеке-тәрбие жұмысы	2 сағат	ТМ қызметкерлері
10-күн			
1.	Ерікті ұйымдардың жұмысы	4 сағат	Мекеме бастығының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары
2.	Хат жазу сағаты	1 сағат	Карантин тәрбиешісі
3.	Сотталғандармен жеке-тәрбие жұмысы	1 сағат	Мекеме қызметкерлері

11-күн			
1.	Клуб жұмысы. Көркем өнерпаздары	1 сағат	Клуб меңгерушісі
2.	Дене шынықтыру, спорт жұмыстары	2 сағат	Карантин тәрбиешісі
3.	Сотталғандардың кітапханаға жазылуы	1 сағат	Кітапханашы
4.	Сотталғандармен жеке-тәрбие жұмысы	2 сағат	Мекеме қызметкерлері
12-күн			
1.	Сотталғандармен психодиагностикалық жұмыс	5 сағат	Психолог
2.	Сотталғандармен жеке-тәрбие жұмысы	3 сағат	Мекеме қызметкерлері
13-күн			
1.	Мекеменің түрін өзгерту және жазаны өтеуден босатылу	2 сағат	Арнайы есепке алу бөлімінің бастығы
2.	Босатылғаннан кейін тұрмыстық және еңбекке орналастыруды қажет ететін адамдарды анықтау	1 сағат	Еңбекке және тұрмыстық орналастыру жөніндегі аға инспектор
3.	Сотталғандардың жалақысы, оны есептеу және ұстап қалу тәртібі	2 сағат	Есепші
4.	Сотталғандармен жеке-тәрбие жұмысы	3 сағат	Мекеме қызметкерлері
14-күн			
1.	Жеке тәрбие жұмысын жүргізу күнделіктерін толтыру. Сотталғандармен жұмыс жасау жоспарын әзірлеу	5 сағат	Жасақ бастықтары, психолог, мұғалімдер
2.	Сотталғандармен жеке-тәрбие жұмысы	3 сағат	Мекеме қызметкерлері
15-күн			
1.	Сотталғандарды мекемемен таныстыру, сотталғандарды жасақтарға шығару		Жасақ бастықтары

Ескертпе:

Жоспарға карантинде күн тәртібі аясында күнделікті өткізілетін дене-шынықтыру, бөлмелерді жинастыру, гигиеналық іс-шаралар және мәдени-бұқаралық жұмыстар (телехабарларды көру, әдебиет оқу, спорттық іс-шаралар өткізу және т.б.) сияқты тәрбиелік сипаттағы іс-шаралар енгізілмеген.

Сотталғандармен жеке-тәрбие жұмысы әңгімелесу, жеке психологиялық көмек көрсету, кеңес беру және т.б. түрінде өткізіледі, олардың нәтижелері мекеменің жауапты қызметкерімен, жұмысшысымен жеке-тәрбие әңгімелерін жүргізу жазбасына енгізіледі.

20. Көтермелеу шаралары

Күні	Көтермелеу түрі	Көтермелеу себептері	Кім көтермеледі	Бұйрықтың, қаулының күні және №

21. Жазалау шаралары

Күні	Жазалау түрі	Жіберілген жазаланулары	К і м жазалады	Бұйрықтың, қаулының күні және №	Өтелгені туралы белгі

22. Берілетін демалыстарды есепке алу

№	Демалыс күні	Күндер саны	Демалыс Түрі	К е т к е н мекен-жайы	Ескертпе

23. ЖТК (ОТК), мекеме комиссиясының шешімдері және ұсынымдары _____

24. Жеке-тәрбие әңгімелерін жүргізу жазбасы

Күні	Қорытындылары бар әңгіменің жазбасы	Әңгімені кім өткізді	Ескертпе

25. Босатылуға дайындау бойынша жұмыс нәтижелері _____

Ескертпе:

Күнделікті жүргізу бойынша нұсқаулар

1) күнделік жасақ бастығында сақталады, оған күнделікті жүргізу жауапкершілігі жүктеледі;

2) 18-тармақты карантин бөлімшесінің психологы толтырады;

3) сотталғандармен ЖТЖ күнделігіне, сондай-ақ мекеме бастығымен, оның орынбасарларымен және ЖТК (ОТК) мүшелерімен жүргізілген әңгімелер жазылады;

4) 24-тармақты сотталғандарды жеке сұрақтар бойынша қабылдау нәтижесі және жүргізілген жеке әңгімелесулер бойынша жасақ бастығы, сондай-ақ мекеменің карантин бөлімшесіндегі сотталғандармен сабақ жүргізудің кешенді үлгі жоспарына сәйкес мекеменің жауапты қызметкері және ЖТК (ОТК) мүшелері толтырады;

5) сотталғанды басқа мекемеге ауыстырғанда (босатқанда) күнделік жеке ісіне тіркеледі, басқа жасаққа ауысқанда қабылдаған жасақ бастығына беріледі.

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
2-қосымша
нысан

Жеке тұлғаны зерделеу сызбасы

Жалпы мәліметтер

1. Т.А.Ә. (ол болған кезде) _____

— 2. Туған күні және жері _____

— 3. Ұлты _____

— 4. Білімі (оқу орнын көрсету) _____

— _____

— 5. Сотталғанға дейінгі кәсібі (мамандығы), жұмыс (оқу) орны _____

— _____

— 6. Қамауға алынғанға дейінгі тұрғылықты жері _____

— 7. Бұрын соттылығының бар-жоғы (сотталу саны), қандай баптар бойынша сотталған:

_____ Бас бостандығынан айыру мерзімі _____

— 8. Қылмыс фабуласы _____

— _____

— _____

— _____

— _____

9. Түзеу мекемесіне күні, қайдан келді _____

10. Сот мәжбүрлеп емдеуді тағайындады ма -иә, -жоқ (нашақорлықтан, уытқұмарлықтан, маскүнемдіктен) (керегінің астын сызу керек)

11. Мерзімінің басталуы _____ Мерзімінің аяқталуы _____ (сотты болса)

12. Мерзімі: ШТМББ _____ ҚК _____

13. Қылмысқа көзқарасы: сот үкімін (керегінің астын сызу керек): әділетті; әділетсіз; өте қатаң; жұмсақ деп санайды; осы қылмысты жасамадым деп санайды; өзге _____

қылмысты жасау себебі (керегінің астын сызу керек): спирттік ішімдіктерге әуестік; есірткілерді қабылдау; қатты жан толқынысы (жан күйзелісі, түңілу жағдайында); байқаусыздықтан; өз өміріне және адамдарға жиналған ашу-ыза; материалдық жағдайды дұрыстауға ұмтылу (пайдакүнемдік); өзінің достарынан кем, қорқақ болып көрінгісі келмеді; ортасынан ерекшеленгісі келді, батылдығын, оңтайлылығын, жолы болғыштығын көрсеткісі келді; өшін алу; өткір сезімдер үшін тәуекел ету; саналы түрде; салдары туралы ойлаған жоқ; өзін-өзі қорғау мақсатында (өзінің жақындарын қорғау); өзге _____

қылмысты (керегінің астын сызу керек) алкогольдік масаңдық; нашақорлық масаңдық; сау күйінде жасады; қылмысты жасағанына (керегінің астын сызу керек): өкінеді; ішінара өкінеді; өкінбейді; өзін кінәлі деп санамайды; өзге _____

жасаған қылмысына байланысты қандай сезімдері бар (керегінің астын сызу керек): қанағаттану (бәрін дұрыс жасады); көңілі қалу; өзіне аяушылық; құрбанына аяушылық; кінә сезімі; өзіне ашу-ызғасы, өшпенділігі бар; өзге _____

14. Марапаттау _____ жазалау саны _____

15. Қандай ұстау жағдайында: _____

16. Мекеменің психологында профилактикалық есепте тұрған. Есепке алу күні және санаты _____

17. Бұрынғы уақытта аутоагрессиялық іс-әрекеттер жасаған ба: иә, жоқ (астын сызу керек).

18. Иә болса: қандай іс-әрекет (өзіне-өзі қол жұмсауға әрекеттену; денеге зақым келтіру; аштық жариялау; өзгеше заттарды жұту), қашан, неге байланысты? _____

19. Отбасы туралы мәлімет (керегінің астын сызу керек):

үйленген (күйеуге шыққан); үйленбеген (күйеуге шықпаған); азаматтық неке; жесір; ажырасқан; отбасымен байланысы: қатынасады; қатынаспайды; отбасымен байланысын үзген; балалары (саны, жасы, жынысы) _____

20. Әке-шешесі, ағалары, апалары туралы мәліметтер: денсаулық жағдайы (егер қайтыс болса, онда қандай аурудан, неше жаста); отбасыда қандай қатынастар болды: _____

21. Әке-шешесіз өсті (керегінің астын сызу керек): балалар үйінде; отбасылы балалар үйінде; интернатта; қорғаншы тәрбиешілер; туысқандар. Неше жасынан әке-шешесіз? _____

22. Отбасында (керегінің астын сызу керек, туысқандық деңгейін көрсетіңіз): шешесі; әкесі; ағасы; апасы; әжесі; атасы; басқалар арасында _____

бұрын сотталғандар; психикалық ауруға шалдыққандар (диагнозы); спирттік ішімдіктерді пайдаланатындар; есірткі заттарды пайдаланатындар; діни сектада тұратындар; өзі-өзіне қол жұмсаушылар болды _____

23. Бас жарақаты (жылы, саны) _____

24. Диспансерлік есепте тұрды ма (керегінің астын сызу керек): наркологиялық; туберкулез; психоневрологиялық; тері-венерологиялық. Диагнозы: _____

25. Психикалық аурудың болуы: (астын сызу керек) иә, жоқ. Диагнозы: _____

26. Бүгінгі күнде соматикалық ауруы бар ма: (астын сызу керек) иә, жоқ. Диагнозы: _____

27. Зорлық жыныстық актіге мәжбүрленген бе/сексуалдық артықшылық бұзылуы бар ма (гомосексуализм) _____

28. Мекемеде болуы қатты эмоционалдық уайымдаумен қатар келеді ме (керегінің астын сызу керек): жалғыздық; мұң; депрессия; қорқыныш; үрей; қорқу; тұйықтық; дұшпандық; агрессия; ашу; өшпенділік; ызалану; қанағатсыздық сезімі; шаршау және үмітсіздік сезімі (өмір сүргісі келмейді); уайымдауы жоқ.

29. Мекеменің жағдайларына бейімделуі (керегінің астын сызу керек): қиындықсыз тез үйренді; бір ай; екі-үш ай; жарты жыл және одан көп; осы күнге дейін үйрене алмай жүр; өзге _____

Мінез-құлық ерекшеліктері

30. Темпераменті (керегінің астын сызу керек): экстраверт; интраверт; холерик; флегматик; сангвиник; меланхолик; темпераменттің аралас типі _____

31. Мінез құлқының акцентуациясы: _____

32. Мінез-құлқының ерекшеліктері (керегінің астын сызу керек): тілтабысқыш; әдептілік; шешімділік; табандылық; ұстамдылық; батылдық; қуаттылық; қапалансыздық; салмақтылық; еңбек сүйгіштік; адалдық; қайтымдылық; ашықтық; ақиқаттық; шынайылық; сыпайылық; сенімділік; қарапайымдылық; тұйықтық; әдепсіздік; ынжықтық; көңгіштік; қозғыштық; жасқаншақтық; сылбырлық; қызбалық; пессимизм; тұрпайылылық; бақылдық; жабырқылық; тәуекел; жылдамдылық; пайым; жалқаулық; дербестілік; тәртіптілік; ренжеушілік; қорқақтық; қисындылық;

пайымдылық; абайлық; мақтаныш; тітіркенушілік; қайтпас салақтық; талаптық; менмендік; даңғойлық; атаққұмарлық; өзін-өзі сүйушілік; өзге _____

33. Сотталған неге жол беруі мүмкін (керегінің астын сызу керек): былапыт сөйлеу; ұсқынсыз сыртқы көрінісі; тексеріске (жұмысқа) кешігу; өсек; жанжалдарда өзін-өзі ұстамаушылық (оларды аландату); ұсақ бұзақылық; тұрпайылылық, арсыздық; спирттік ішімдіктерді пайдалану; өтірік; физикалық күшін қолдану; өзге _____

34. Психогеометриялық фигура (керегінің астын сызу керек): дөңгелек; төртбұрыш; зигзаг; үшбұрыш; тікбұрыш.

35. Жанжалды жағдайда мінез-құлқының стилі _____

36. Жанжалдар қандай жағдайда пайда болуы мүмкін (керегінің астын сызу керек): жаман көңіл-күй; ауыр жағдайы; стрестік жағдай; үйдегі жайсыздық (күйеуімен, әйелімен, баласымен, сүйіктісімен); оған жағымсыз қатынасы, өсек (қызғаныш, сатқындық); материалдық қиындықтар; бәрі зеріктірді (бәрі тітіркендіреді); жалпы күйгеліктік жағдай; басқа біреудің заттарын ұрлау; өзге _____

37. Өзін жайлы сезінеді: жалғыздықта; адамдардың арасында;

38. Мінез-құлқының мотивациясы, басым қажеттіліктері (керегінің астын сызу керек): физиологиялық қажеттіліктер; өзін-өзі сақтау қажеттіліктері; әлеуметтік топ құрамында болу қажеттіліктері; тұлғасын өзгелердің сыйлауына қажеттілік; өз ойын білдіруге қажеттілік; өзге _____

39. Құндылықтар және бағдарлары: жеке бағалау: өзін-өзі жетілдіруге бағдарлау; басқа адамдарға көмектесу; белгілі бір іске; өзінің қажеттіліктерін қанағаттандыруға _____

— әлеуметтік құндылықтар: қоғамда орнатылған моральдық нормаларға, салттарға, өнегеге бағдарлау; құқықтық тәртіпті сыйлау; нормалар мен құндылықтарды ескермеу; құндылықтарды өз пайдасына таңдау; құндылықтарды менсінбеу;

— материалдық құндылықтар: ақша, заттар, жеке меншік; маңызы жоқ; _____

— идеялық құндылықтар: дүниеге көзқарасы; құдайға сенуі; басқа дінге және сенушілерге қатынасы;

— қызығушылықтары: әуестігі және хоббиі; қызығушылықтарының кеңдігі; қызығушылықтары тұрақтылығының дәрежесі; _____

— идеалдары: идеалдың болуы; адам, идея, адамның іс-әрекеті, әдеби қаһарманы; _____

— 40. Әлеуметтік бейімделу:

әлеуметтік ортасы: таныстары және достарымен өзара қарым-қатынасы; айналасындағылардың оны мойындау дәрежесі; _____

әлеуметтік жағдайды қабылдауы: нақты жағдайға сүйенді; өз әлемінде өмір сүреді; істерінде қисынды-қисынсыз әрекеттері басым болады, жағдайға жылдам баяу бейімделеді;

41. Ескертпе: _____

Психолог (Мекеме; атағы; Т.А.Ә., (ол болған кезде) _____

20__ жылғы "_____" _____

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
3-қосымша
нысан
Бекітемін
_____ бойынша ҚАЖД
_____ мекемесінің бастығы
әділет _____

(қолы, Т.А.Ә., ол болған кезде)

**Сотталған _____ (Т.А.Ә., ол болған кезде) 20__ арналған
әлеуметтік бейімдеу және қайта әлеуметтендіру бағдарламасы**

1. Жеке тұлғаны зерделеу сызбасын қоса беріп, сотталғанның жеке тұлғасын зерделеу нәтижесі бойынша жасалады (жасақта болған бірінші ай ішінде), соның ішінде:

№	Мазмұны	Мәліметтер	
1)	денсаулық жағдайы туралы		
2)	білім деңгейі туралы		
3)	жазаны өтеу режиміне қатынасы туралы		
4)	тағайындалған мәжбүрлеп емдеуі туралы		
5)	еңбекке қатынасы туралы		
6)	сотталғандар ұжымында және мекеме әкімшілігімен қарым-қатынасы туралы		
7)	әлеуметтік-пайдалы қатынастары туралы, және олармен қарым-қатынасы		
8)	теріс құмарлықтары және қызығушылықтары		
9)	жеке тұлғаны куәлэндиратын құжаттары болуы туралы		
10)	Өзгелер		
№	Іс-шара	Орындау мерзімі	Орындалуы туралы ақпарат
1)	Негізгі/бастапқы/жалпы орта білімді ұсыну		
2)	Жұмысқа орналастыру бойынша шара қабылда		
3)	Мекемені абаттандыру жұмыстарына тарту		
4)	Әлеуметтік-құқықтық оқытуды өткізу		
5)	Психологиялық сұхбаттар (айына 1 реттен кем емес)		
6)	Мәдени-көпшілік іс-шараларына тарту		
7)	Қажеттілігі бойынша құжаттандыру		
8)	Бос уақытын қамту және сотталғандардың ерікті ұйымдарына тарту		
9)	Әлеуметтік қамтамасыз ету заңнамасына сәйкес, өзге әлеуметтік көмекті ұсыну және зейнатақымен қамтамасыз ету		
10)	Өзге іс-шаралар		

Жасақ бастығы _____

(Т.А.Ә., ол болған кезде, атағы, қолы)

20 ____ ж. " ____ " _____

КЕЛІСЕМІН

Сотталғандармен тәрбие жұмысы бойынша

бөлім/бөлімше/топ бастығы _____

(Т.А.Ә., ол болған кезде, атағы, қолы)

Ескертпе:

Бағдарлама жасақ бастығының ЖТК мүшелерімен бірлесіп жасалынады, бағдарламаның нысаны альбомдық.

Жазаны өтеу барысында сотталғанның жеке тұлғасын ескере отырып бағдарламаға қосымша іс-шаралар енгізіледі.

Басқа мекемеге ауыстыру жағдайында оны жаңа мекемеде жалғастыру және сотталғанның жеке тұлғасын ескере отырып қосымша іс-шаралар енгізу үшін бағдарлама сотталғанның жеке ісіне қоса беріледі.

Босатылуға бір жыл қалғанда босатылғаннан кейін әлеуметтік бейімделу үшін қажетті әлеуметтік-құқықтық көмектің көлемі бойынша жеке бағдарлама жасалады (сотталғандарды жұмыспен және тұрмыстық қамсатасыз ету қызметкері, жасақ бастығы және психолог жасайды).

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
4-қосымша

Бас бостандығынан айыру орындарында жазасын өтеп жатқан сотталғандар арасында әлеуметтік-құқықтық оқыту өткізудің тақырыптық жоспары

№	Тақырыптың атауы	Барлық сағаттар	Соның ішінде	
			Дәрістер	Әңгімелер, диспуттар
1.	Қазақстан Республикасының Конституциясы	4	3	1
2.	Құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның конституциялық негіздері	2	1	1
3.	Қазақстан Республикасы экономикалық жүйесінің, кәсіпкерлік және қоғамның әлеуметтік ұйымының конституциялық негіздері	2	1	1
4.	Экономикалық білім негіздері	2	1	1
5.	Қылмыстық кодексі, Қылмыстық-процестік кодексі, Қылмыстық-атқару кодексі шеңберінде бас бостандығынан айыруға сотталғандарға ізгілік актілерін қолдану	4	3	1
6.	Қазақстан Республикасы "Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы" Заңы	4	3	1
7.	Қазақстан Республикасының әлеуметтік қамтамасыз ету және халықты жұмыспен қамту саласындағы заңнама	2	1	1
8.	Азаматтық заңнама	4	2	2
9.	Адам мен азаматтың конституциялық құқықтары, бостандығы және міндеттері	6	4	2
10.	Азаптауға қарсы ұлттық алдын алу тетігі туралы Қазақстанның заңнамасы	2	1	1
11.	Адам құқықтары саласында халықаралық құжаттар, оның ішінде Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакт, Қамаудағы адамдармен қарым-қатынастың ең төменгі стандарттық ережелері, Біріккен Ұлттар Ұйымының азаптауларға қарсы конвенциясы	6	3	3
12.	Қазақстан Республикасының сайлау жүйесі	2	1	1
13.	Қазақстан Республикасының Президенті және атқарушы билікті ұйымдастыру және оның қызмет етуінің конституциялық негіздері	2	1	1

14	Қазақстан Республикасының Парламенті және заң шығару билігінің конституциялық негіздері	2	1	1
15	Мемлекеттік биліктің жергілікті өкілдік және атқарушы органдары	2	1	1
16	Қазақстанның стратегиялық бағдарламалары	10	8	2
17	Сотталғандардың құқықтық жағдайы	6	5	1
18	Қауіпсіздігі әр түрлі мекемелерде жазаны өтеу шарттары	6	5	1
19	Көтермелеу және жазалау шаралары	4	3	1
20	Жазадан босату тәртібі мен негіздері	4	3	1

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
5-қосымша
Нысан
Бекітемін
_____ бойынша ҚАЖД
_____ мекемесінің бастығы
әділет _____

(қолы, Т.А.Ә, ол болған кезде)

Мінездеме

Сотталған _____

(Т.А.Ә, ол болған кезде)

Туған күні, айы, жылы және жері _____

ҚР ҚК _____ бабы бойынша, _____ мерзімге
сотталған

Бұрын сотталған _____

Мерзімінің басталуы _____

Мерзімінің аяқталуы _____

_____ мекемеге келді _____ жағдайы бойынша
кетті

(өтелген мерзімі күніне дейін көрсетілсін)

оқиды.

Мінездемеде көрсетілетін негізгі мәселелер

1. Аралас қауіпсіздік немесе басқа мекемеде қалай мінезделетіні.

2. Жазаны өтеу мерзіміндегі денсаулығының жай-күйі. Егер науқастанса, онда емделуге қалай қарайды.

3. Еңбекке қатынасы. Қамауға алынғанға дейін қайда және кім болып жұмыс істеді. Мекемеде жұмыс істейді. Қаншалықты еңбекқор, адал ұқыпты, еңбекте бастамашылық таныта ма немесе жалқау. Жабдықтарға, құрал-саймандарға, шиқуатқа және т.б. ұқыпты немесе ұқыпсыз, немқұрайлы қарайды. Техника қауіпсіздігі ережелерін орындайды ма, жоқ па. Егер жаман жұмыс істесе немесе жұмыстан бас тартса немесе жалтарса, онда қаншалықты жиі және қандай себептермен жасады.

4. Жасалған қылмысқа және сол үшін берілген жазаға көзқарасы. Мойындайды, жасаған қылмысы үшін өзін айыптайды немесе айыптамайды, немесе кешірім алу мақсатында жасайды. Талап арыздың болуы және оны өтеу.

5. Жазаны өтеудің белгіленген тәртібіне қарым-қатынасы. Режим талаптарын, мекеменің ішкі тәртіп қағидаларын, жеке гигиена ережелерін орындау. мекеменің әкімшілігіне және оның талаптарына қарым-қатынасы, типті теріс қылықтар немесе іс-әрекеттер. Құқық бұзушылықтары, марапаттаулары мен жазалауларының болуы. Басқа сотталғандардың теріс қылықтарына қалай қарайды. Кімдермен байланыс жасайды, кіммен достасады, басқа сотталғандарға немесе олар оған қандай ықпал жасайды.

6. Жалпы білім беретін және кәсіби мектеп оқуға қатысы.

Оқиды ма, жоқ па, нешінші сыныпта немесе қандай курстарда, қалай оқиды. Егер оқуға тиіс болып оқымай жүрсе, онда неге оқымайды.

7. Тәрбие іс-шараларына қатынасы. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістерге қатысы. Әлеуметтік-құқықтық оқуы жүйесінің сабақтарына қатынасы, материалды меңгеру дәрежесі, семинар сабақтарындағы белсенділігі. Мәдени-бұқаралық, спорттық іс-шараларға қатысуы. Міндетті тәрбие іс-шараларына қатысуы.

8. Сотталғандар ұжымындағы жағдай және оған қатынасы. Қандай өздігінен қызмет ету ұйымдарының жұмысына қатысады және оларға қатынасы.

9. Тұлғаның психикалық келбетінің негізгі ерекшеліктері, қажеттіліктері, қызығушылықтары.

10. Эмоциялар мен сезімдер: оң немесе теріс, белсенді немесе енжар, көңіл-күйі, алаңдауы, құмарлығы.

11. Моральдық, эстетикалық, интеллектуалдық сезімдерінің даму деңгейі, қабілеттері, білімі, іскерлігі, бейімділіктері, дағдылары, әдеттері (теріс және оң).

12. Мінез-құлқының ерекшеліктері: сабырлы, салмақты, баяу, қатты қозғыш, еліктегіш, ашуланшақ, іскер, жалқау және т.б.

13. Отбасына қарым-қатынасы: кімге қамқорлық жасайды, хат алмасу, сәлем-сауқат, бандерольдерді және т.б. кім жібереді.

14. Өзі-өзіне қарым-қатынасы: тұйық, сыншыл, талап қойғыш, өзін-өзі тәрбиелеумен айналысады ма, жоқ па және оның нәтижелері.

15. Еркіндік қасиеттері: мақсаткерлік, дербестік, иланғыштық, ерік жігері (еркін, нашар), батылдық, табандылық (табанды немесе тік, табанды емес).

16. Мінездеме бойынша қорытынды: жазасын өтеу барысында сотталғанның психологиялық келбетінде қандай өзгерістер пайда болды. Ізгілік актілерін қолданудың мақсатқа сәйкестігі.

17. Мекеме бастығы немесе оның орнындағы адам қойған, сотталғанның тәртібінің дәрежесі.

Жасақ бастығы _____

(қолы, Т.А.Ә, ол болған кезде)

20____ ж. " ____ " _____

КЕЛІСЕМІН

Сотталғандармен тәрбие жұмысы жөніндегі бөлім бастығы _____

(қолы, Т.А.Ә, ол болған кезде)

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
6-қосымша

Нысан
____ облысы/қаласы бойынша
ҚАЖ _____ мекемесінің
бастығы әділет _____
(атағы)

(қолы) (Т.А.Ә., ол болған кезде)
20__ жылғы " ____ " _____

Көтермелеуді қолдану туралы өтінішхат

Сотталған _____

(Т.А.Ә., ол болған кезде)

Көтермелеуді қолданудың негіздемесі _____

— —

— — — — —

— — — — —

_____ облысы/қаласы бойынша ҚАЖД "_____ мекемесі" РММ бастығы әділет _____, №_____ жасақ бастығының сотталған _____ көтермелеу туралы өтінішхатын қарастырып

АНЫҚТАДЫ:

Сотталған _____

(Т.А.Ә., ол болған кезде)
Көтермелеудің негіздемесі: _____

_____ (көтермелеуге лайық екендігін растайтын нақты қандай іс-әрекеттер үшін, қандай мейрамға байланысты)

Баяндалғанның негізінде, Қазақстан Республикасы Қылмыстық-атқару кодексінің 128, 129-баптарын басшылыққа ала отырып,

ҚАУЛЫ ЕТТІМ:

Сотталған _____

(Т.А.Ә., ол болған кезде)
_____ облысы/қаласы бойынша ҚАЖД
_____ мекемесінің бастығы _____
(қолы) _____ (Т.А.Ә., ол болған кезде)
Таныстым
Сотталған _____ 20____ жылғы "____" _____

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие

Ескертпе: қажет болған жағдайда сотталғандарды көтермелеу туралы қаулыларды есепке алу журналына қосымша бағандар енгізіледі.

Сотталғанға жазалауды қолдану туралы қаулы

"_____ мекемесі" РММ №_____ 20__ ж. "____" _____ қаласы
_____ облысы/қаласы бойынша ҚАЖД РММ "_____ мекемесінің" бастығы
әділет _____, сотталған _____, қатысты материалдарды
қарастырып

АНЬҚТАДЫ:

Сотталған _____

(Т.А.Ә., ол болған кезде)

Жазалауды қолданудың негіздемесі:

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					
32					
33					
34					
35					
36					
37					
38					
39					
40					
41					
42					
43					
44					
45					
46					
47					
48					
49					
50					
51					
52					
53					
54					
55					
56					
57					
58					
59					
60					
61					
62					
63					
64					
65					
66					
67					
68					
69					
70					
71					
72					
73					
74					
75					
76					
77					
78					
79					
80					
81					
82					
83					
84					
85					
86					
87					
88					
89					
90					
91					
92					
93					
94					
95					
96					
97					
98					
99					
100					

(жазаны өтеудің белгіленген тәртібін бұзған жағдайлар, сотталғанның жеке тұлғасы және бұрынғы тәртібі)

Қазақстан Республикасы Қылмыстық-атқару кодексінің 104, 130, 132-баптарын басшылыққа алып,

ҚАУЛЫ ЕТТІМ:

Сотталған _____

_____ (Т.А.Ә., ол болған кезде)

жазалау шарасы қолдансын

_____ облысы/қаласы бойынша

_____ мекемесінің бастығы _____

Сотталған

Танысты _____ 20__ жылғы "___" _____

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
10-қосымша
Нысан

Сотталғанға психодиагностикалық тексеріс жүргізуге өтінім

Күні _____

Психологтың Т.А.Ә. (ол болған кезде), атағы, лауазымы _____

— — — — —

Сотталғанның белгіленген деректері:

Т.А.Ә., (ол болған кезде) туған жылы _____

— — — — —

Бап, мерзімі, мерзімінің басталуы _____

— — — — —

Ұстау шарты _____

— — — — —

Қай уақыттан бастап мекемеде _____

— — — — —

Бұрын тексерілген бе _____

— — — — —

тапсырманың

қысқаша

сипаттамасы

— — — — —

— — — — —

Қызметкердің Т.А.Ә. (ол болған кезде), атағы, лауазымы _____

— — — — —
(қолы) тексерістің нәтижесі және тексеріліп жатқан адаммен одан әрі жұмыс жасауға
ұ с ы н ы с т а р

— — — — —

— — — — —

— — — — —

Тексерісті жүргізген: _____

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
11-қосымша
Нысан

_____ бастығына
(мекеменің атауы)

19__ ж. _____ туылған (туған жері) 20__ ж. ҚК _____ бабы бойынша _____
жылға бас бостандығынан айыруға сотталған

(сотталғанның Т.А.Ә., ол болған кезде)

Сотталғанға дейін _____ тұрдым

(индекс) (мекен-жайы)

_____ жұмыс
жасадым

(кәсіпорынның, мекеменің аты, қызметі)

Өтінім

Босатылған кезде маған _____

(жол құжаттарын ресімдеуді,

мекен-жай бойынша кету талонын беруіңізді; таңдаған тұрғылықты жеріңіз

нақты мекен-жайы, бұрынғы тұрғылықты жеріне оралмауының себептері көрсетілуін)

өтінемін.

Жұмысқа және тұрмыстық орналастыру үшін көмек

(көмек қажет пе әлде жоқ па, егер қажет болса, қандай көмек керек

екені нақты көрсетілсін, қайда жұмыс істейтін ойы бар) сұраймын.

20__ жылғы

(сотталғанның қолы)

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
12-қосымша

Нысан

М е к е м е н і ң

мөртаңбасы (кімге)

Хабарлама

20__ ж.

(мекеме атауы)

жазасын

өтеп жатқан

(ҚК қандай бабы (баптары) бойынша, жазалау шарасы)

тұрғылықты жерге шығуға

(таңдаған тұрғылықты мекен-жайы көрсетілсін)

және _____ жұмыс
істеуге ойы бар
(босатылатынның таңдаған жұмыс орны көрсетілсін)

_____ босатылады

(Т.А.Ә. ол болған кезде, туған жылы және жері)

Қазақстан Республикасы Қылмыстық-атқару кодексінің 166-бабының 1-тармағына
сәйкес оның тұрғылықты жерінің бар екені _____ оның еңбекке
жарамдылығы _____ және мамандығы _____
туралы хабарлаймыз.

Мекеме бастығы _____

_____ (Т.А.Ә., ол болған жағдайда, қолы)

20__ ж. _____

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
13-қосымша
Нысан

Еңбекке және тұрмыстық орналастыруды қажет ететін адамдарды есепке алу журналы

№	Т.А.Ә. (ол болған кезде)	Туған жылы	Қашан, қандай бап бойынша , қандай мерзімге сотталған	Мамандығы	Мерзімінің аяқталуы	Таңдаған тұрғылықты жері	Қабылданған шаралар
1	2	3	4	5	6	7	8

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
14-қосымша
Нысан

М е к е м е н і ң

мөртаңбасы

Полиция департаментінің бастығына

_____ ҚАЖ мекемесінен босатылатын (босатылған) адам туралы хабарлама

20__ ж. _____

_____ (мекеменің атауы)

(босатуға негіздеме)

(босатылу күні)

_____ босатылды.

(Т.А.Ә., ол болған кезде)

1. Туған жылы, айы, күні, жері _____

2. Босатылған кезде таңдап алған тұрғылықты жері _____

3. Сотталғанға дейін мына мекен-жай бойынша: ата-анасымен бірге; туысқандарымен бірге; балалар үйінде; мектеп-интернатта; оқу орнының, кәсіпорынның жатақханасында, жеке меншік пәтерінде, бөтен адамдардың пәтерінде тұрды, нақты тұрғылықты жері жоқ _____

(керегінің астын сызыңыз)

4. Сотталғанға дейін жұмыс істеді, оқыды _____

(оқу орнының атауы, сыныбы, курсы, лауазымы, жұмыс орны)

5. Мамандығы _____

6. Мекемеде мына мамандық бойынша жұмыс істеді _____

7. Білімі _____

8. Мекемеде оқыды _____

9. Сотты болуы (соттау күндері, соттардың атаулары, барлық сотты болулар бойынша Қылмыстық кодекстің баптарын көрсету қажет) _____

10. Соңғы қылмысы: жалғыз, топпен және адаммен; ересектермен бірлесіп (астын сызыңыз) жасалған; _____

11. Жасалған қылмысқа қатысу дәрежесі _____

(ұйымдастырушы, арандатушы; орындаушы, ортақ қатысушы; жасырушы және т.б.)

12. Байланыстары:

1) бір іс бойынша соңғы рет бірге сотталған адамдар:

(тегі, аты, әкесінің аты, жасы, лақап аты, тұрғылықты жері)

2) жақын жағымсыз байланыстары болған және алдағы уақытта байланыста болуы мүмкін адамдар: _____

(тегі, аты, әкесінің аты, жасы, лақап аты, тұрғылықты жері қайда және қашан кету ойы бар)

3) бостандықта қалған немесе мекемеден басатылуға жататын адамдар ішінен оң ықпал көрсетуі мүмкін адамдар: _____

(тегі, аты, әкесінің аты, тұрғылықты жері)

13. Туысқандары туралы мәлімет: _____

(Т.А.Ә., ол болған кезде, тұрғылықты жері)

14. Мекемеде болған мерзім бойынша мінездеме _____

_____ бұрын жасалған қылмысқа және өтелген жазаға қарым қатынасы; жасаған қылмысын айыптайды, жазаны әділ емес деп санайды, бұрын жасалған қылмыстарын айтып мақтанады, қылмыс мемлекеттік органдарға белгілі болғанына өкінеді;

Мекеме әкімшілігінің талаптарына қарым-қатынасы: _____

1) еңбекке, оқуға деген көзқарасы _____

2) мінез-құлық стилі _____

3) туысқандарымен қарым-қатынасы _____

4) ұжыммен қарым-қатынасы _____

5) марапаттаулары бар _____

6) жазалаулары бар _____

7) өзіне деген көзқарасы _____

8) мінез-құлқының бағыты _____

9) жағымсыз қызығушылықтары мен бейімділіктері _____

10) жазасын өтегеннен кейінгі ойы _____

11) босатылғаннан кейінгі ескерту шаралары туралы ұсынымдар _____

12) физиологиялық ерекшеліктері мен бұрын ауырған аурулары _____

13) ауызша келбетінің ерекшеліктері, татуировкалары _____

Мекеменің бастығы _____

(қолы, Т.А.Ә., ол болған кезде)

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
15-қосымша
Нысан

Жасақ бастығының журналы

Жасақтағы сотталғандардың тізімдік құрамы

№	Сотталғанның Т.А.Ә. (ол болған кезде)	Қайдан келген	Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің қандай бабы бойынша сотталған	Мерзімінің басталуы	Мерзімінің аяқталуы
1	2	3	4	5	6

Сотталғандарды көтермелеу және жазалау

--	--	--	--	--

№	Сотталғанның Т.А.Ә. (ол болған кезде)	Көтермелеу түрі	Күні, бұйрықтың №	Көтермелеуді кім жариялады
1	2	3	4	5

№	Сотталғанның Т.А.Ә. (ол болған кезде)	Жазалау түрі	Күні	Жазалауды кім салды	Жазалауды алу күні
1	2	3	4	5	6

Тәртіптік практиканы талдау

1. Өткен жылдың ұқсас мерзімімен салыстырғанда тоқсан бойы жасақта жаза өтеудің белгіленген тәртібін бұзу саны;

2. Жаза өтеудің белгіленген тәртібін бұзуды алдын алу жөнінде жасақта жүргізілген шаралар;

3. Келесі есеп беретін мерзімге жасақтың мақсаттары мен міндеттері.

Жаза өтеудің белгіленген тәртібін бұзуға бейім адамдардың және профилактикалық есепте тұрған сотталғандардың тізімі

№	Сотталғанның Т.А.Ә. (ол болған кезде)	Бұзушылықтың қандай түріне бейім	Есеп санаты	Есептен алып тастау туралы белгі
1	2	3	4	5

Жасақта тәрбие жұмыстарының кешендік тоқсанға жоспары

№	Шаралардың атауы	Орындау мерзімі	Орындаушы	Ескертпе
1	2	3	4	5

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
16-қосымша
Нысан

Сотталғандардың жасақта өткізілетін сабақтар мен іс-шараларға қатысуын есепке алу журналы

№	Сабақтың тақырыбы (шараның атауы)	Сотталғанның Т.А.Ә. (ол болған кезде)	Күні									
			Қатысу туралы белгі									

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидасына
17-қосымша
Нысан

Жасақ тәрбиешілері кеңесі (Оқу-тәрбие кеңесі) отырыстыра хаттамаларының журналы

1. Төрағалық етуші;
2. Қатысушылар;
3. Күн тәртібі;
4. Баяндаушылар;
5. Шешім.

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
18-қосымша
Нысан

Карантинде сотталғандарды қабылдау журналы

№	Т.А.Ә. (ол болған кезде) жасы, басқа деректер	УҰИ, ТИ, ТМ қайдан келді,	Жұмыстың әдістері, әдістемесі	Мінездеме	Жұмыс бойынша ұсынымдар
1	2	3	4	5	6

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
19-қосымша
Нысан

Жеке мәселелер бойынша қабылдау психоконсультациялар, психотүзеу және психопрофилактикалық іс-шаралар журналы

Күні, уақы-ты	Т.А.Ә. (ол болған кезде), жасы, басқа дерек-тер	Консультацияның сипаты (алғашқы, екінші, әңгіменің мазмұны). Психотүзеу іс-шараларының атауы, индивид мінез-құлқының өзгеру мақсаты мен деңгейі. Психопрофилактикалық іс-шараның мақсаты	Ескертпе (ескертуде неғұрлым тар көлемді маманға жолдануы мүмкін қажетті белгілер жасалады). Редакциясы туралы және мінез-құлқының өзгеру деңгейі туралы қорытынды (қосымша іс-шаралар кешенін өткізу қажеттілігі)
1	2	3	4

Егер психотүзеу және психопрофилактикалық іс-шаралар топпен өткізілсе, онда 2-тармақта топ санаты (есеп санаты) көрсетіледі.

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
20-қосымша
Нысан

Сотталғандарды психодиагностикалық тексеру хаттамаларының журналы (соның ішінде қызметкерлердің өтінімдері бойынша)

Күні, уақыты	Т.А.Ә. (ол болған кезде) жасы, биографиялық және басқа деректер	Сұраным (өтінім) кімнен түсті	Жұмыстың әдістері, психодиагностикалық әдістемелер	Зерттеу нәтижелері, қорытындылар, ескертулер, психологтың Т.А.Ә.
1	2	3	4	5

Егер диагностика топтық әдіспен жасалса, онда 2-тармақта топ санаты көрсетіледі. Журналға өтінімдердің қарастырылған бланкілері бар папка қоса беріледі

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
21-қосымша
Нысан

Сотталғандардың туысқандары үшін консультациялар өткізу журналы

Күні, уақыты	Сотталғанның және туысқанның Т.А.Ә. (ол болған кезде), туысқандық деңгейі	Консультация кімнің өтінімі бойынша өткізіледі	Проблеманың сипаты	Нәтижелері, қорытындылары, ұсынымдар
1	2	3	4	5

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
22-қосымша
Нысан

Профилактикалық есепте тұрған адамдарды есепке алу журналы

№	Сотталғанның Т.А.Ә. (ол болған кезде), жалпы мәліметтер, есеп санаты	Профилактикалық есепке тұрғызу сипаттамасы, негіздері	Қызметкерлерге ұсынымдар, психологтың Т.А.Ә.	Таныстым, Т.А.Ә. қызметкерлердің қолы
1	2	3	4	5

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
23-қосымша
Нысан

Сотталғандарға арналған психологиялық босаңсу бөлмесінде өткізілетін іс-шараларды есепке алу журналы

№	Өткізілетін жұмыстың түрі	Топ санаты, қатысушылардың тізімі	Іс-шараның күні, басы/аяғы	Нәтиже	Ескертпе

1	2	3	4	5	6

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
24-қосымша
Нысан

Профилактикалық есепте тұрған адамдардың картотекасы

Есепте тұрған сотталғанның психологиялық картасы

Фото

1.Т .А.Ә. (ол болған кезде) _____

— — — — —

2. Туған жылы _____

— — — — —

3. Ұлты _____

— — — — —

4. Бабы, мерзімі, мерзімінің басталуы, мерзімінің аяқталуы _____

— — — — —

5. Профилактикалық есептің тобы _____

2-парақ

Алғашқы зерделеудің деректері

Зерделеу күні _____

— — — — —

1. Әлеуметтік жағдай _____

— — — — —

1.1.Білімі _____

— — — — —

1.2. Кәсібі _____

— — — — —

1.3. Қарулы күштерде қызмет _____

— — — — —

1.4. Сотталу саны, жазаны қайда өтеген _____

— — — — —

— — — — —

1.5. Отбасы жағдайы _____

— — — — —

2. Психиатрда, наркологта есепте тұрған ба _____

3. Бас миының зақымданулар болды ма _____

4. Жақын туысқандарында психикалық аурулар және өзі-өзіне қол жұмсау _____

5. Сыртқы тексеру _____

3-парақ

Психологиялық мінездеме

1. Интеллект (жоғары, төмен, орташ) _____

2. Өзін-өзі бағалау (төмен, жоғары) _____

3. Эмоционалдық және мінезтану ерекшеліктері _____

4. Қоршаған ортаға қатынасы: достық ниетте (иә, жоқ)____, ақылмен жол береді (иә, жоқ)

өзінің микроорта мүшелерімен шиеленіске дайындығы (бар, жоқ)____
қазымырдықтың, иронияның, мысқылдықтың, маңызы жоқ себептер бойынша
қатынасты ұзу бар немесе жоқтығы _____ жаңа байланыстарға
бейім _____ жаңа

байланыстардан қашқындайды, жалғыздық проблемалар, қатынастың жетіспеушілігі__

_____ ортаға бейімделу (тез, жай)_____

5. Еңбекке қатынасы (еңбек процессіне немесе пайдалы жұмысты іздестіруге
б а ғ д а р л а н ғ а н)

4-парақ

Психотүзеу жұмысының жеке жоспары

Күні	Іс-шара	Жауапты	Орындау туралы белгі
1	2	3	4

5-парақ

Психодиагностика

Күні	Әдіс	Тестілеу қорытындысы
1	2	3

6-парақ

Зерделеулердің қорытындысы

Күні	Өңгіменің қорытындысы	Ескертпе
1	2	3

Бас бостандығынан айыруға
сотталғандармен тәрбие
жұмысын жүргізу қағидаларына
25-қосымша
Нысан

Қызмет көрсету туралы келісімшарт № _____

_____ қаласы/кенті 20__ ж " __ " _____.

1. Бірінші жақ – ____ облысы/қаласы бойынша ҚАЖД ____ мекемесі, бұдан - әрі – Мекеме деп аталатын, оның атынан _____, екінші жақ сотталған _____, одан әрі Орындаушы деп аталатын, үшінші жақ _____, одан әрі тапсырыс беруші деп аталатын, төмендегі бойынша осы келісім-шартты (бұдан әрі – Келісімшарт) жасады:

2. Келісімшарттың мәні

2.1. Тапсырыс беруші _____ жасау бойынша Орындаушыға қызмет көрсетуге тапсырыс ұсынады, оны материалдармен және шикізатпен, сондай-ақ қажетті құрал-саймандармен қамтамасыз етеді.

2.2. Орындаушы _____ жасау бойынша қызмет көрсетеді.

2.3. Тапсырыс берушіден тауарды сатудан түскен кіріс мекеменің ақшаны уақытша орналастырудың бақылау шотына келіп түскеннен кейін, Мекеме оны Орындаушының жеке шотына аударуды жүзеге асырады.

3. Орындаушының құқықтары және міндеттері.

3.1. Орындаушының:

1) осы келісімшартты қолданыстағы заңнамамен көзделген тәртіпте және жағдайларда жасауға, өзгертуге, толықтыруға және бұзуға;

2) осы келісімшарт жағдайларына сәйкес уақтылы және толық мөлшерде тауарды сатудан пайданы алуға;

3) жақтардан осы келісімшарт жағдайларын орындауды талап етуге құқығы бар;

3.2. Орындаушы:

1) осы келісімшартқа сәйкес, Тапсырыс берушіге сапалы және бекітілген уақытында қызметтерді көрсетуге;

2) мекемедегі ұстау режимін бұзбауға және еңбек тәртібін сақтауға;

3) осы келісімшартпен белгіленген қызметтерді көрсету кезінде еңбек қауіпсіздігі және қорғауы, өрт қауіпсіздігі және өндірістік санитарияны сақтауға;

4) тапсырыс беруші ұсынған материалдар мен мүлікке ұқыпты қарауға;

5) қолданыстағы заңнамаға сәйкес Тапсырыс берушіге келтірілген залалды өтеуге міндетті.

4. Тапсырыс берушінің құқықтары мен міндеттері.

4.1. Тапсырыс берушінің:

1) осы келісімшартты қолданыстағы заңнамамен көзделген тәртіпте және жағдайларда жасауға, өзгертуге, толықтыруға және бұзуға;

2) Орындаушыдан осы келісімшарттың талаптарын орындауды талап етуге;

3) осы келісімшартпен белгіленген қызметтерді адал орындағаны үшін Орындаушыны көтермелеуге қолдаухат енгізуге;

4) қызмет көрсету кезінде Тапсырыс берушіге Орындаушымен келтірілген залалды өтеуге;

5) Орындаушыға сынақ мерзімін орнатуға құқығы бар.

4.2. Тапсырыс беруші:

1) осы келісім-шарттың жағдайларын сақтауға;

2) Орындаушыға қызмет көрсетуге қажетті барлық материалдарды және құрал-саймандарды ұсынуға;

3) осы келісімшартпен белгіленген қызметтерді көрсетуге тапсырыстарды жүзеге асыруға;

4) Орындаушының тауарды сатудан түскен кірісті Мекеменің ақшаны уақытша орналастырудың бақылау шотына уақтылы, толық мөлшерде және міндетті тәртіпте аударуға міндетті.

5. Мекеменің құқықтары және міндеттері.

5.1. Мекеменің:

1) осы келісімшартты қолданыстағы заңнамамен көзделген тәртіпте және жағдайларда жасауға, өзгертуге, толықтыруға және бұзуға;

2) Орындаушының қызметіне бақылау жасауға;

3) Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі Қылмыстық-атқару жүйесі комитетінің тиісті тапсырмалары түскен жағдайда, табиғи зілзала, кем дегенде бір апта бұрын Тапсырыс берушіні жазбаша хабардар етумен Тапсырыс беруші келісімшартта көзделген міндеттемелерін орындамаған, Орындаушы ұстау режимін не еңбек тәртібін сақтамаған жағдайларында Орындаушыдан Тапсырыс берушіге қызметтер көрсету бойынша жұмысты бөлігімен не толық тоқтату туралы тапсырмалар беруге құқығы бар.

5.2. Мекеме:

1) міндетті ұстауларды жасағаннан кейін Тапсырыс берушіден тауарды сатудан түскен кірісті уақтылы және толық көлемде Орындаушыға аударуға;

2) Орындаушының еңбек қауіпсіздігін және қорғауын, өрт қауіпсіздігін және өндірістік санитарияны сақтауын бақылауға міндетті.

6. Тапсырыс беруші және Орындаушы:

1) Орындаушыға шикізатты, материалдар мен құрал-саймандарды ұсыну тәртібін

(сатып алу бағасы және саны, өтеусіз тапсыру)

2) Көрсетілетін қызметтердің түрлері мен көлемін;

3) Орындаушының тауарларды сатудан түскен кіріс мөлшерін;

4) Тапсырысты орындау және дайын өнімді тапсырыс берушіге ұсыну мерзімдерін;

5) Орындаушы жасаған өнімге (орындалған қызметтер) бағаны қалыптастыру тәртібін өзара келіседі.

7. Мекеме және Орындаушы жұмыс режимін өзара келіседі (міндетті жұмыстарды орындаудан бос уақыт ішінде).

8. Тапсырыс беруші және Мекеме Орындаушының тауарларды сатудан түскен кірісін Мекеменің ақшаны уақытша орналастырудың бақылау шотына аудару тәртібін өзара келіседі.

9. Тараптардың деректемелері және қолтаңбалары

Тапсырыс беруші

Мекеме

Орындаушы

Ескертпе:

1. Жұмыстардың және қызметтердің келесі түрлерін жасауға тыйым салынады:

1) қарудың, оқ дәрілердің, жарылғыш заттардың, пиротехникалық бұйымдардың барлық түрлерін, сондай-ақ қарудың барлық түрлерін жөндеуге;

2) есірткілік, аса әсер етуші психотроптық, уыттандыратын және улы заттарды жасауға және сатуға;

3) есірткі және улы заттары бар дақылдарды себуге, өсіруге және сатуға;

4) металдардың, радиоактивті және сирек кездесетін жер элементтерінің кендерін қайта өндеуге;

5) құндылы металдарды, тастарды және бұйымдарды жөндеу және қайта өдеу және осындай материалдарды қолдануға;

6) медициналық қызметпен айналысуға;

7) ликерарак және темекі бұйымдарын жасауға;

8) оредендер мен медальдарды жасауға;

9) штамптарды, штемпельдерді, мөрлерді, шрифттерді жасауға;

10) кескіш-тескіш заттарын, қайрауларды жасауға;

11) көшіргіш, радиотелеграфтық, телефондық, телефакстік, компьютерлік техниканы жөндеуге және өндіруге.

Бұл тізбе соңғы емес.

2. Тапсырыс беруші құжаттарды тіркеу рәсімін, сондай-ақ Салық заңнамасына сәйкес өзге де міндетті төлемдерді дербес жүзеге асырады.

3. Орындаушы болып табылатын сотталғанның жақын туыстарынан басқа тапсырыс беруші кәсіпкерлік субъектілері болып табылады.